

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา

Anti-Corruption
Education

หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา

สำนักงาน ป.ป.ช.

การคิดแยกแยะระหว่าง
ผลประโยชน์ส่วนตนกับ
ผลประโยชน์ส่วนรวม

แยกแยะประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

มุ่งเน้นปรับระบบการคิดของคนในสังคม ให้สามารถแยกแยะได้ว่า
เรื่องใดเป็นประโยชน์ส่วนตน เรื่องใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม
ได้อย่างชัดเจน และเป็นอัตโนมัติ

“ผลประโยชน์ทับซ้อน” Conflict of Interests

- การขัดกันระหว่าง

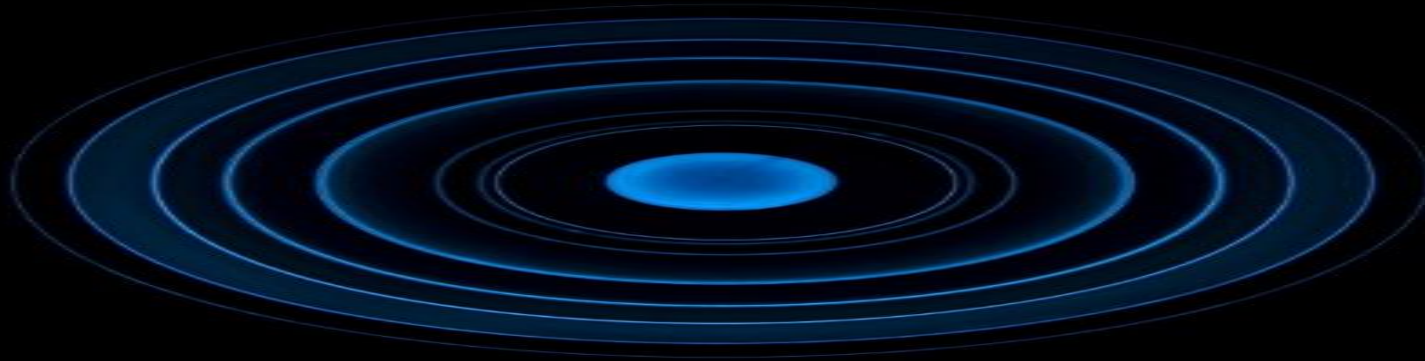
ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

- ผลประโยชน์ทับซ้อน

- การขัดกันแห่งผลประโยชน์

ความหมายของ “ผลประโยชน์ทับซ้อน”
(Conflict of Interests)

ความหมาย : “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflict of Interests)

เคนเนท เคอเนาเฮน (Kenneth Kernaghan) :

“สถานการณ์ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่ และได้ใช้อิทธิพลตามหน้าที่และความรับผิดชอบทางสาธารณะไปขัดกับผลประโยชน์ส่วนตัว”

แซนดร้า วิลเลียม (Sandra Williams) :

“การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือข้าราชการได้เปิดโอกาสให้เงิน หรือผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามามีอิทธิพลต่อหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องมีต่อสาธารณะ”

ความหมาย : “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflict of Interests)

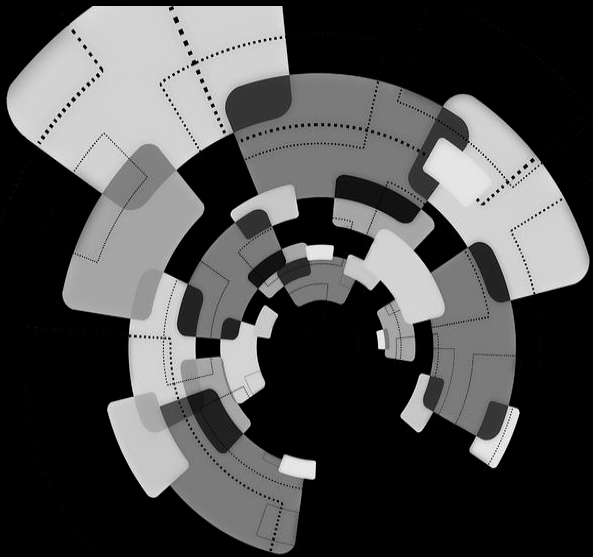
แพทริก บอยเออร์ (Patrick Boyer)

“สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่รัฐมีผลประโยชน์ส่วนตัวและได้ใช้อิทธิพลหรือจะใช้อิทธิพลของตำแหน่งหน้าที่ไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว”

ผาสุก พงษ์ไพจิตร

“สภาวะซึ่งการกำหนดนโยบายเพื่อผลประโยชน์ของสังคมโดยรวม หรือการตัดสินใจทางการเมือง ถูกแทรกแซงด้วยผลประโยชน์เฉพาะของธุรกิจเอกชน อันทำให้ผลที่ออกมาคือนโยบายที่ให้ผลประโยชน์กับธุรกิจเอกชนบางรายบางกลุ่ม แต่สังคมโดยรวมเสียประโยชน์”

แนวความคิด เรื่อง “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflict of Interests)

แนวความคิดพื้นฐานว่าด้วย “ประโยชน์สาธารณะ”

รัฐโดยองค์กรของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
เป็นผู้ดูแลรักษาประโยชน์ส่วนรวมหรือ
ประโยชน์สาธารณะ

01

02

แต่ในกรณีที่ประโยชน์ส่วนตัว
ของเอกชนไม่สอดคล้องกับประโยชน์
สาธารณะจะต้องให้ประโยชน์สาธารณะ
อยู่เหนือประโยชน์ส่วนตัวของเอกชน

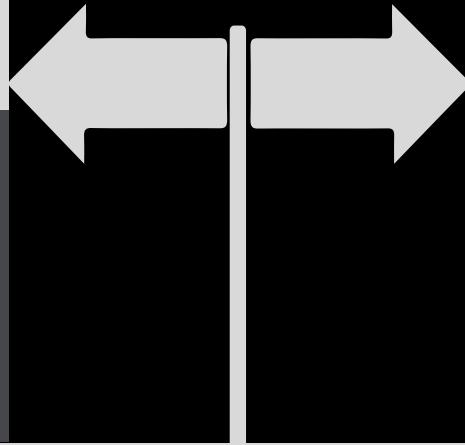
สถานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความสัมพันธ์กับรัฐ 2 สถานะ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ

เป็นบุคคลที่ทำงานให้กับรัฐหรือเป็นตัวแทนของรัฐ
และทำอะไรต้องทำตามกฎหมายหรือมีกฎหมายให้อำนาจ
* การปฏิบัติหน้าที่/การอนุมัติ อนุญาต การใช้ดุลพินิจ ฯลฯ
เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือประโยชน์ส่วนรวม

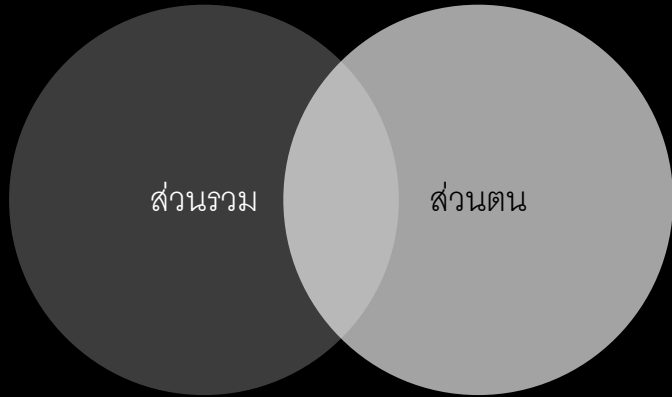
เอกชน

เจ้าหน้าที่ของรัฐคือเอกชนคนหนึ่ง
จะทำอะไรก็ได้ ถ้าไม่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือมีกฎหมายห้าม
* มุ่งหาแสวงหา กำไรผลประโยชน์ ฯลฯ
เพื่อประโยชน์ตนเองหรือพวกพ้อง

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับรัฐ 2 สถานะดังกล่าว
ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่
กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้ และห้ามการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

พื้นที่ สีขาว แทน ประโยชน์ส่วนตน

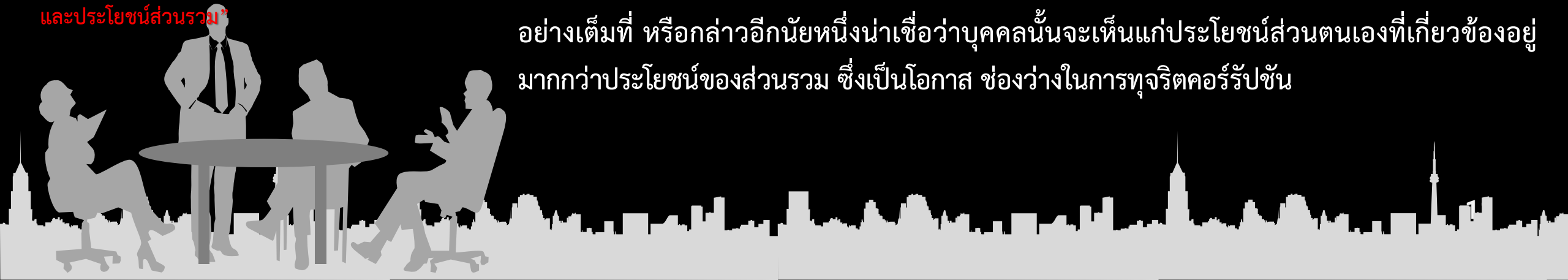
พื้นที่ สีดำ แทน ประโยชน์ส่วนรวม

พื้นที่ สีเทา เกิดจากการทับซ้อนของสีขาวและสีดำ

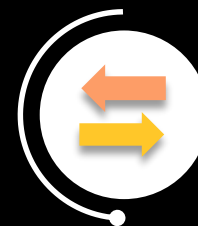
เป็นพื้นที่เกิด “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน
และประโยชน์ส่วนรวม”

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็น การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มี ส่วนได้เสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือ เกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณา ตัดสินใจในการกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการดังกล่าวขึ้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือพวกพ้อง

เป็นเหตุหรืออาจเป็นเหตุทำให้บุคคลดังกล่าวไม่สามารถใช้ดุลยพินิจ หรือปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างเป็นกลาง ตรงไปตรงมาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม หน่วยงาน หรือองค์กรได้ อย่างเต็มที่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งน่าจะเชื่อว่าบุคคลนั้นจะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเองที่เกี่ยวข้องอยู่ มากกว่าประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งเป็นโอกาส ช่องว่างในการทุจริตคอร์รัปชัน

องค์ประกอบ (Conflict of Interest)

บุคคลนั้นมีสถานะ
เป็น**เจ้าหน้าที่ของรัฐ**

มี**อำนาจหน้าที่**
เกี่ยวข้องกับประโยชน์
ส่วนรวมในเรื่องนั้น ๆ

มี**ประโยชน์ส่วนตน**
อาจเป็น ทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใดก็ได้ /
ทรัพย์สินหรือประโยชน์
ของบุคคลอื่น

เกิดสถานการณ์ที่มีผลประโยชน์
ขัดกัน (มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไป
เกี่ยวข้อง) โดยได้กระทำ
การ/ตัดสินใจ/ใช้ดุลยพินิจ
อย่างใดอย่างหนึ่ง

ลักษณะพิเศษ : **มิได้** หมายถึงการทุจริตเสมอไป

จริยธรรม

ประโยชน์
ทับซ้อน

ทุจริต
ต่อ
หน้าที่

ไม่เหมาะสม ไม่สมควรกระทำ
ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัย/
อาจผิดวินัย

ผิดจริยธรรม เป็นบ่อเกิดของการทุจริต
วินัย/อาญา

ผิดจริยธรรม มีประโยชน์ทับซ้อน
ผิดกฎหมายโดยตรง มีบทลงโทษชัดเจน
ผิดทั้งอาญาและวินัย

ความแตกต่างระหว่าง

ผลประโยชน์ทับซ้อน

การทุจริตต่อหน้าที่

- เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ผู้พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น การทำงานหลังเกษียณ (ตามบทบัญญัติมาตรา 127 หรือการรับทรัพย์สิน มาตรา 128)

- มีทั้งมีและไม่ต้องมีหรือใช้อำนาจหน้าที่
- 1) กรณีมีอำนาจหน้าที่ เช่น การเป็นคู่สัญญา
 - 2) กรณีที่ไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่ เช่น การรับประโยชน์ต่าง ๆ

ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์

มี/ไม่มีเจตนาทุจริตก็ได้

สถานะ

อำนาจหน้าที่

ประโยชน์

เจตนาทุจริต

เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ต้องมีหรือใช้อำนาจหน้าที่

ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์

มีเจตนาทุจริต

กรณีตัวอย่าง : การขัดกันแห่งผลประโยชน์กับการทุจริต

นาย ก. เป็นนักศึกษา ได้นำเอกสารและโน้ตย่อเข้าไปในห้องสอบ

ข้อเท็จจริง คือ นาย ก. ได้ใช้โน้ตย่อ นั้นเพื่อทบทวนก่อนเข้าห้องสอบ แต่ด้วยความหลงลืมได้นำโน้ตย่อ ซึ่งยังคงค้างอยู่ในกระเป๋าเข้าไปในห้องสอบด้วย **โดยไม่ได้ตั้งใจและไม่มีการนำขึ้นมาลอกหรือใช้ประโยชน์ใด ๆ**

กรณีเช่นนี้จึงเห็นได้ว่า**มิได้มีการทุจริตในการสอบ** ดังนั้น การนำเอกสารหรือโน้ตย่อเข้าไปในห้องสอบ **จึงไม่เท่ากับการทุจริตเสมอไป** แต่ก็**เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม** และในทางปฏิบัติการจะพิสูจน์เจตนาคงทำได้ยาก และโดยทั่วไปก็คงเชื่อว่าอาจจะมีการเตรียมการไปเพื่อทุจริตในการสอบ ดังนั้น จึงมักกำหนดห้ามมิให้นำโน้ตย่อเข้าไปในห้องสอบ

สรุปความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนกับการทุจริตต่อหน้าที่

ประเด็นเปรียบเทียบ	ผลประโยชน์ทับซ้อน	การทุจริตต่อหน้าที่
มีสถานะเป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐ	- ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่มีบางกรณีที่กฎหมายบัญญัติครอบคลุมไปถึงหลังจากที่ พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น การทำงานหลังเกษียณ (ตามบทบัญญัติมาตรา 127)	- ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
มีอำนาจหน้าที่	มีทั้งกรณีที่มีอำนาจหน้าที่และไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่ 1) กรณีที่มีอำนาจหน้าที่ เช่น การเป็นคู่สัญญา 2) กรณีที่ไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่ เช่น การรับประโยชน์ต่าง ๆ	- ต้องมีอำนาจหน้าที่
เพื่อให้ตนเอง/ผู้อื่น ได้ประโยชน์	- ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์	- ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์
มีเจตนาทุจริต	- มี/ไม่มีเจตนาทุจริตก็ได้	- ต้องมีเจตนาทุจริต

Types of Conflict of interest

รูปแบบของ

ผลประโยชน์ทับซ้อน

10 รูปแบบ

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ
2. การทำธุรกิจกับตัวเอง
หรือเป็นคู่สัญญา
3. การทำงานหลังจาก
ออกจากตำแหน่ง
สาธารณะหรือหลังเกษียณ
4. การทำงานพิเศษ
5. การรู้ข้อมูลภายใน

6. การใช้ทรัพย์สินของราชการ
เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

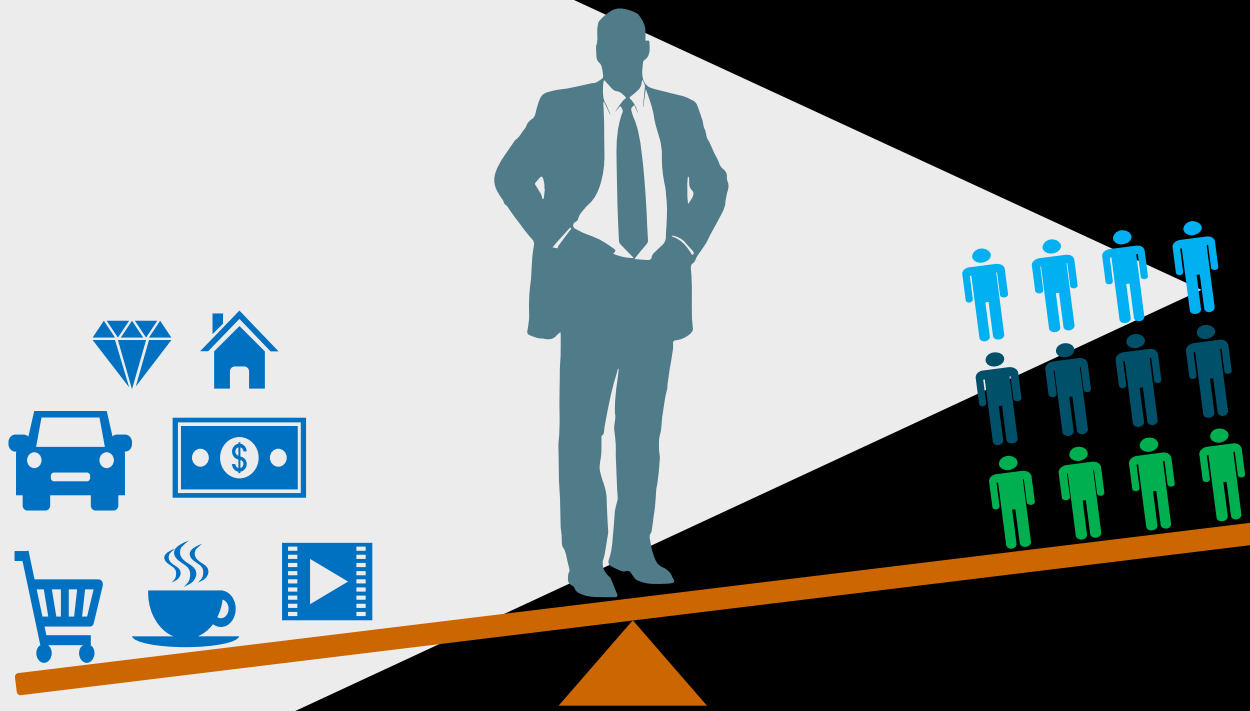
7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขต
เลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์
แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผล
ต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

10. รูปแบบอื่น ๆ

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits)

ผลประโยชน์ต่าง ๆ ได้แก่

ทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับ
ความบันเทิง การรับบริการ การรับการ
ฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้
และผลจากการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น

ส่งผลต่อการใช้ดุลยพินิจ หรือ
การปฏิบัติหน้าที่ หรือความเป็นกลางของ
เจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตาม
อำนาจหน้าที่

คดีทุจริตการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ กระทรวงสาธารณสุข

พฤติการณ์กระทำความผิด

1. ยกเลิกประกาศราคากลางยา แล้วไม่จัดทำประกาศราคากลางยาฉบับใหม่ ทำให้เกิดการเอื้อประโยชน์ต่อเอกชน และภาครัฐต้องซื้อยาแพงเกินความเป็นจริง
2. สั่งการ จูงใจ ชี้แนะ หรือสั่งการให้พรรคพวกของตนเองไปดำเนินการจูงใจให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการโรงพยาบาล และแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์จากบริษัทเอกชนที่เป็นพรรคพวกของตนเอง
3. เรียกรับเงินจากบริษัทเอกชนที่ขายยาและเวชภัณฑ์ที่เข้าเป็นคู่สัญญานั้น จำนวน 5,000,000 บาท

คดีทุจริตการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ กระทรวงสาธารณสุข

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาว่า
มีความผิดตาม

ป.อาญา ม.149 : ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ... เรียก รับ หรือยอมจะรับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่ง
ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

(เมื่อการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดตาม ม. 149 ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว
จึงไม่ปรับบทลงโทษ ม. 157 ซึ่งเป็นบททั่วไปอีก)

ลงโทษจำคุก 15 ปี

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ :: คดีน้ำมันเขียว ::

ที่มา ...

รัฐบาลมีโครงการ "จำหน่าย
น้ำมันดีเซลให้แก่ผู้ประกอบการ
ประมงในน่านน้ำเขตต่อเนื่อง
ของราชอาณาจักร"

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข :

เมื่อเรือบรรทุกน้ำมันไปถึงเขต
ต่อเนื่อง ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่มาตรวจ
สอบและลงลายมือชื่อรับรอง เพื่อใช้
เป็นหลักฐานในการยกเว้นภาษี

วัตถุประสงค์ :

เพื่อให้ได้ใช้น้ำมันที่มีคุณภาพ ราคาถูก และป้องกัน
และปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อน ไม่ให้มีการลักลอบ
จำหน่ายหรือนำน้ำมันกลับเข้ามาจำหน่ายในราชอาณาจักร

สิทธิประโยชน์สำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ :

ผู้ที่นำน้ำมันไปขายที่เขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร
จะได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิต

พดฏิกการณ์

นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานตำรวจน้ำ ตำแหน่งผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ
▶ ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าศูนย์ป้องกันและปราบปรามการ
กระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงในโครงการน้ำมันเขียว

กองตำรวจน้ำ มีเรือ 2 ลำ ที่ใช้ในการตรวจตราเรือบรรทุกน้ำมัน
ทำให้การตรวจมีความล่าช้าและเรือบรรทุกน้ำมันไม่สามารถไปส่งน้ำมัน
ให้แก่ชาวประมงได้อย่างทั่วถึง

ชาวประมงได้ร้องเรียนปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งกระทรวงพลังงานได้จัด
สมมนาผู้ประกอบการประมงขึ้น โดยได้ข้อสรุปว่าผู้ประกอบการ
ต้องการให้ตำรวจลงเรือบรรทุกน้ำมันไปด้วยตั้งแต่คลังน้ำมันไปถึง
เขตต่อเนื่อง โดยจะจ่ายค่าเบี่ยงเสี่ยงในการเดินทาง ค่าอาหารกินอยู่
บนเรือ วันละ 500 บาทต่อคนต่อวัน

สมาคมการประมง ได้นำเงินไปให้ นาย ก. จำนวน 48 ครั้ง รวมเป็น
เงิน 3,075,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเป็นเบี่ยงเสี่ยงของเจ้าหน้าที่

นาย ก. ผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ ทำหนังสือขอบคุณไปยังสมาคม
การประมง และได้สั่งการให้เจ้าพนักงานตำรวจเดินทางไปกับเรือ
บรรทุกน้ำมัน

ผลการดำเนินคดี

ศาลมีคำพิพากษา ดังนี้

1. เจ้าพนักงานตำรวจ กองตำรวจน้ำ มีหน้าที่ไปตรวจสอบเรือบรรทุกน้ำมัน ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานตำรวจลงเรือบรรทุกน้ำมันไปด้วยตั้งแต่คลังน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นาย ก. จึงไม่มีสิทธิรับเงินค่าใช้จ่าใด ๆ จากผู้ประกอบการ
 2. การที่ นาย ก. รับเงินแล้วสั่งการให้ตำรวจเดินทางไปกับเรือเพื่อปฏิบัติหน้าที่ แม้จะนำเงินมาจ่ายเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงให้เจ้าหน้าที่ ก็ถือว่าเป็นการรับทรัพย์สินเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่
 3. แม้ นาย ก. จะอ้างว่าไม่ได้เรียกรับเงิน และเงินที่ได้รับก็จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ไปปฏิบัติหน้าที่นั้น ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้ เพราะข้อเท็จจริงปรากฏว่า หากได้รับเงิน จึงจะมีเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติหน้าที่
- ▶ เมื่อหน่วยงานไม่มีงบประมาณเพียงพอควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไข ไม่ใช่รับเงินอันอาจทำให้เอกชนเสียหาย ดังนั้น การกระทำของ นาย ก. จึงเป็นความผิดฐาน **เจ้าพนักงานเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด** สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมีชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำเป็นต้องปรับความผิด มาตรา 157 ที่เป็นบททั่วไปอีก
- การนำสืบของ นาย ก. เป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ **ให้ลงโทษ จำคุก 96 ปี 288 เดือน และปรับ 48,000 บาท** ซึ่งโทษจำคุก ให้รอการลงโทษไว้ 1 ปี

คดีสินบนข้ามชาติ

สำนักงาน ป.ป.ช.

**ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด กรณี สินบนข้ามชาติ
โรงไฟฟ้าชนอม จ.นครศรีธรรมราช**

- สัญญาก่อสร้างโรงไฟฟ้าชนอม (ผู้รับจ้าง: บริษัทผู้ปูนและซิโน-ไทยฯ)
- ขออนุญาตก่อสร้างท่าเทียบเรือชั่วคราว (รองรับเรือขนาดไม่เกิน 500 ตันกรอส)
- เริ่มขนส่งชิ้นส่วนเครื่องกำเนิดไฟฟ้าจากต่างประเทศ

ม.ค.-ก.พ. 2558

- ซิโน-ไทยฯ ช่วยจัดเตรียมสินบนเป็นเงินสด 20 ล้านบาท โดยจัดทำสัญญาที่ไม่มีการจ้างงานจริง

ก.พ. 2558

- ส่งมอบสินบนให้เจ้าหน้าที่รัฐ 4 ราย ที่ อ.ชนอม

ก.พ. 2558

พ.ค.2556-2557

- การขนส่งชิ้นส่วนเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทางเรือหยุดชะงัก
- ผอ.สนง.เจ้าท่านครศรีฯ ไม่อนุญาตการนำเรือเข้าเทียบท่า (เรือมีขนาดเกินกว่าที่ได้รับอนุญาต)
- เจ้าหน้าที่รัฐ 4 ราย เรียกสินบน 20 ล้านบาท จาก บ.ผู้ปูน

ก.พ. 2558

- ผู้แทนบริษัทผู้ปูน เข้าพบกรรมการผู้จัดการ และผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการส่วนงานปฏิบัติการ บ.ซิโน-ไทยฯ
- ส่งมอบเงินสินบน 20 ล้านบาท ณ บ.ซิโน-ไทยฯ เพื่อนำไปมอบให้เจ้าหน้าที่รัฐ

ก.พ. 2558

- เรือลำเลียงเข้าเทียบท่าและขนถ่ายชิ้นส่วนเครื่องกำเนิดไฟฟ้าได้โดยไม่ติดขัด แม้เรือจะมีขนาดเกิน 500 ตันกรอส

การชี้มูลความผิดทางอาญาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่ถือเป็นที่สุด ผู้ถูกกล่าวหายังเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุด

การเรียก รับ ให้สินบน Bribe

01

ผู้เรียก รับสินบน

เจ้าพนักงานของรัฐ ตามกฎหมาย ป.ป.ช.
ผิดมาตรา 173
เจ้าพนักงาน ตาม ป.อาญา ผิดมาตรา 149

02

ผู้เรียกรับสินบนก่อนได้รับแต่งตั้ง

เจ้าพนักงานของรัฐ ตามกฎหมาย ป.ป.ช.
ผิดมาตรา 174
เจ้าพนักงาน ตาม ป.อาญา ผิดมาตรา 150

03

ตัวกลางเรียกรับสินบน

เจ้าพนักงานของรัฐ ตามกฎหมาย ป.ป.ช.
ผิดมาตรา 175
เจ้าพนักงาน ตาม ป.อาญา ผิดมาตรา 143

04

ผู้ให้สินบน

เจ้าพนักงานของรัฐ ตามกฎหมาย ป.ป.ช.
ผิดมาตรา 176
เจ้าพนักงาน ตาม ป.อาญา ผิดมาตรา 144

2. การทำธุรกิจกับตัวเอง หรือเป็นคู่สัญญา

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ **เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญา** ที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติสถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

คำพิพากษาคดีที่ดินรัชดา

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ได้มีคำพิพากษาว่า

1. นาย ท. ในฐานะนายกรัฐมนตรี เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจ กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
 2. นาง พ. ซึ่งเป็นคู่สมรสของนาย ท. ได้เข้าเป็นคู่สัญญา หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาจะซื้อขาย และสัญญาซื้อขายที่ดินรัชดากับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
 3. นาย ท. รู้เห็นยินยอมให้ นาง พ. เข้าทำสัญญาซื้อที่ดินพิพาทกับกองทุนฯ ด้วยการลงลายมือชื่อ พร้อมมอบหลักฐานสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประเพณีข้าราชการการเมือง ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพื่อประกอบการทำสัญญา ย่อมถือว่าการเข้าทำสัญญานั้นเป็นการกระทำของนาย ท. เอง
- ดังนั้น นาย ท. ตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี จึงมีความผิดตามมาตรา 100 (1) วรรค 3 และมาตรา 122 วรรค 1 ให้ลงโทษ จำคุก 2 ปี

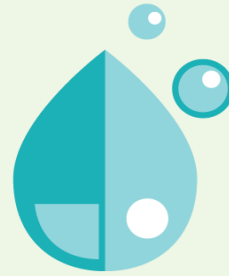
การเข้าไปมีส่วนได้เสียของเจ้าพนักงานของรัฐ

... โครงการส่งเสริม ...
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค

นาย ก. เกษตรจังหวัด

เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริม
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค
"การจัดทำแปลงสาธิตระบบ
การให้น้ำเหนือผิวดิน"

เพื่อจัดซื้อ ...

- วัสดุอุปกรณ์ระบบน้ำหยด
ราคา 1,412,000 บาท และ
- กิ่งพันธุ์ส้มเขียวหวาน
ปลอดโรค จำนวน 2,400 ต้น
ราคา 258,000 บาท

งบประมาณ
1,700,000 บาท

วัตถุประสงค์โครงการฯ

เป็นการจัดทำแปลงสาธิตฯ
แบบให้เปล่า เพื่อให้บริการ
ทางวิชาการแก่เกษตรกรโดย
ไม่เรียกเก็บค่าบริการตลอด
ระยะเวลา 7 ปีของอายุโครงการ
และหลังครบกำหนด 7 ปี
ทางราชการจะคืนที่ดินให้กับ
เจ้าของที่ดิน แต่ไม่มีข้อกำหนด
ที่ให้ทางราชการต้องยก
กรรมสิทธิ์ในวัสดุอุปกรณ์ฯ
และพันธุ์ส้มเขียวหวานฯ
ให้แก่เจ้าของแปลงที่ดิน

นาย ข. เกษตรอำเภอ ผู้จัดหาที่ดินแปลงสาธิตฯ

ได้ใช้ที่ดินของนาง ส. ภริยา
เกษตรจังหวัด เป็นแปลงสาธิตฯ
และนาง ส. ได้ให้ความยินยอม
ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของตน
จัดทำแปลงสาธิตฯ แบบให้เปล่า
นาย ก. เกษตรจังหวัดจึง
ดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์
และติดตั้งในที่ดินดังกล่าวตาม
ขั้นตอนของทางราชการ

การเข้าไปมีส่วนได้เสียของเจ้าพนักงานของรัฐ

... โครงการส่งเสริม ...
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค

ผลการดำเนินคดี

มาตรา 152 “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท”

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 ไม่มีองค์ประกอบของความผิดหรือมูลเหตุชักจูงใจว่า อันเป็นการเสียหายแก่รัฐหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาย ก. เกษตรจังหวัด เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค “การจัดทำแปลงสาธิตระบบการให้น้ำเหนือผิวดิน” โดยดำเนินการตามขั้นตอนของทางราชการตั้งแต่เริ่มจนแล้วเสร็จ ไม่ปรากฏว่ามีขั้นตอนใดที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือมีระเบียบห้ามไว้ ในขั้นตอนของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และขั้นตอนการตรวจรับ และการติดตั้งก็ไม่ปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเกิดขึ้น แต่พื้นที่แปลงสาธิตเป็นของนาง ส. ภริยาของนาย ก.

แม้การจัดหาที่ดินแปลงสาธิตนาย ข. เกษตรอำเภอเป็นผู้จัดหาที่ดินและเกษตรกรได้รับประโยชน์จากแปลงสาธิตก็ตาม นาย ก. ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบของตนได้ เพราะเกิดมีความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อกับจริยธรรมของผู้มีตำแหน่งหน้าที่และมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด การนำที่ดินของนาง ส. มาดำเนินการโดยมีการนำวัสดุอุปกรณ์และกิ่งพันธุ์ส้มเขียวหวานปลอดโรคมาลงในที่ดิน ที่ดินของนาง ส. ย่อมได้รับประโยชน์อยู่ในตัวโดยปริยาย เมื่อ นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่กำกับดูแลกิจการโครงการดังกล่าว ถือว่านาย ก. เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับภริยาตนเนื่องด้วยกิจการนั้น นาย ก. จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 (ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8823/2559)

3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะ หรือหลังเกษียณ (Post – employment)

การที่บุคคลออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชน
ที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกับที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุม กำกับ
ดูแล โดยบุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานของรัฐมาก่อน
มักจะรู้ข้อมูลความลับ ขั้นตอนวิธีการทำงาน มียังมีอิทธิพลต่อ
เจ้าหน้าที่ที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ และใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่
เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงาน
ให้กับบริษัทและตนเอง

นอกจากนี้อาจมีข้อสงสัยได้ว่า ขณะที่ดำรงตำแหน่งอยู่
ได้มีการเอื้อประโยชน์ให้กับภาคเอกชน หรือมีการปฏิบัติหน้าที่
ไปโดยไม่ถูกต้องเพื่อเอกชนนั้น และเมื่อพ้นจากตำแหน่ง
ก็จะได้รับการตอบแทนคืนจากภาคเอกชน ซึ่งในกรณีนี้
อาจเป็นการเรียกรับสินบนซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา

กรณีตัวอย่าง

01

ผู้บริหารระดับสูงของ**กระทรวงสาธารณสุข**ไปเป็นผู้บริหารให้กับ
บริษัทผลิตยาหลังเกษียณอายุราชการ

02

ผู้บริหารระดับสูงของ**กรมประชาสัมพันธ์**ไปเป็นผู้บริหารให้กับ
บริษัทผลิตรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นคู่สัญญากับกรมประชาสัมพันธ์

03

การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่**เกษียณแล้ว**ใช้อิทธิพลที่เคยดำรง
ตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ **รับเป็นที่ปรึกษา**ให้**บริษัทเอกชน**ที่ตนเคยติดต่อ
ประสานงาน โดยอ้างว่าจะสามารถติดต่อกับหน่วยงานของรัฐได้อย่างราบรื่น

ตัวอย่างกฎหมายห้ามทำงานหลังพ้นจากตำแหน่ง

พ.ร.บ. ป.ป.ช.

มาตรา 127 ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐเข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ ภายใน 2 ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า

มาตรา 16 ห้ามผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการดำรงตำแหน่งใด ๆ ในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดซึ่งเป็นคู่กรณีที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา 28/20 ผู้ว่าการซึ่งพ้นจากตำแหน่งจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งใดในสถาบันการเงิน ภายใน 2 ปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง

4. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)

การที่เจ้าพนักงานของรัฐดำเนินธุรกิจหรือตั้งบริษัทที่เป็นการ
แข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือ

การรับจ้างพิเศษโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้าง

ความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัด

ในการพิจารณาจากหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่

กรณีตัวอย่างการรับงานพิเศษ

01

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี กรมสรรพากร รับจ้างทำบัญชี และ
ยื่นแบบแสดงรายการให้บริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

02

ผู้จัดการโรงพิมพ์ของรัฐ ตั้งบริษัทเอกชน เกี่ยวกับการพิมพ์

03

เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ
เพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

คดีพิธีกรรายการชิมไป บ่นไป

พฤติการณ์กระทำความผิด

นาย ส. ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้ร่วมเป็นพิธีกรในรายการ “ชิมไป บ่นไป” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ITV และรายการอื่น ๆ ของบริษัท A. อันเป็นบริษัทของเอกชนที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร ทั้งก่อนเข้ารับตำแหน่งและหลังจากเข้ารับตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว

ตาม รัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2550 ม.267 บัญญัติไว้ว่า นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใดก็ได้ด้วย

คำพิพากษาคดีพิธีกรรายการชิมไป บ่นไป

ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า หลังจากนาย ส. เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว ยังคงเป็นพิธีกรรายการดังกล่าวอยู่ ให้แก่บริษัท A. เมื่อพิเคราะห์ถึงกิจการงานที่บริษัท A. ได้กระทำร่วมกับผู้ถูกร้องมาโดยตลอดเวลาหลายปี โดยบริษัท A. ทำเพื่อมุ่งค้าหากำไร มิใช่เพื่อการกุศลสาธารณะ และนาย ส. ก็ได้รับค่าตอบแทนอย่างสมฐานะและภารกิจ

ดังนั้น การกระทำและนิติสัมพันธ์ดังกล่าว จึงอยู่ในขอบข่ายของมาตรา 267 แห่งรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2550

ศาลจึงวินิจฉัยว่า นาย ส. กระทำการอันต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 267 มีผลให้ความเป็นรัฐมนตรีของนาย ส. นายกรัฐมนตรี สิ้นสุดลงเป็นการเฉพาะตัว

5. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)

เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูล
ภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหา
ผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง
อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูล
หรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

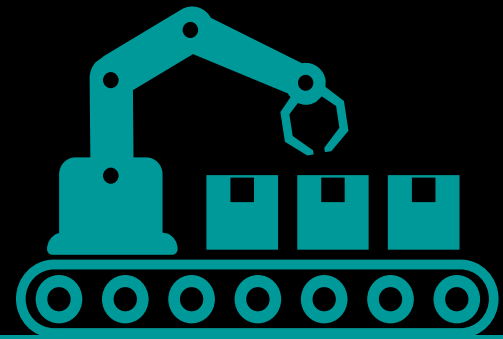
กรณีตัวอย่าง

01

เจ้าหน้าที่ของรัฐ**รู้ข้อมูล**โครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน **จึงบอกให้ญาติ**พี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

02

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็น**ผู้รับผิดชอบ**โครงการขายโทรคมนาคม ได้ทราบคุณลักษณะเฉพาะ (Spec) ของวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้ว**แจ้งข้อมูล**ให้กับ**บริษัทเอกชน**ที่ตนรู้จักเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

คดีทุจริตสอบข้าราชการครู

นาย A.อาจารย์ใหญ่โรงเรียนแห่งหนึ่ง และ นาย B. อาจารย์ใหญ่
อีกโรงเรียนหนึ่ง ทั้งคู่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ มีหน้าที่ควบคุม ดูแล
กำกับ และอำนวยความสะดวก เป็นกรรมการสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง
หรือสัมภาษณ์ (ภาค ค.) ในการสอบ แข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการครู
แม้จะเป็นเพียงกรรมการสัมภาษณ์ แต่การเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ในการ
สอบย่อมครอบคลุมตั้งแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งฯ จนถึงวันที่การสอบเสร็จสิ้น
หาใช่มีหน้าที่เฉพาะในช่วงการสอบสัมภาษณ์เท่านั้น

การที่ นาย A.และ นาย B. ร่วมกันนำข้อสอบซึ่งเป็นความลับทางราชการไปเปิดเผย
เพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองและผู้อื่นโดยมิชอบ และก่อให้เกิดความเสียหาย
แก่ผู้เข้าสอบแข่งขันคนอื่น ๆ รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการประณการศึกษาแห่งชาติ

ศาลพิพากษาลงโทษ
ตาม ป.อาญา ม.
157 และ ม. 164
ลงโทษจำคุก
คนละ 5 ปี

6. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

Using your employer's property for private advantage

เจ้าพนักงานของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการ
ซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้น
ไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือ
การใช้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว เช่น
การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ที่บ้าน
การนำรถยนต์ราชการไปใช้ในงานส่วนตัว

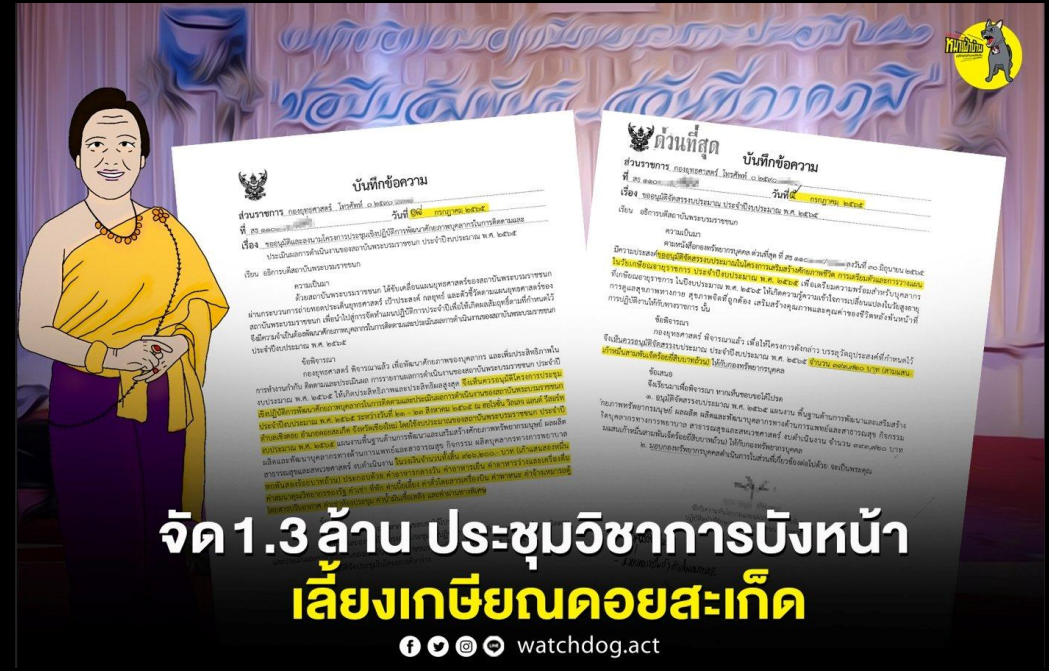
ใช้รถตู้หลวง ไปรับเพื่อนตีกอล์ฟ

watchdog.act

นายพลนี้จรรยา ขับเครื่องบินตร. ชนเหล่าที่อื่น

ข่าว
หลุด

จัด 1.3 ล้าน ประชุมวิชาการบึงหน้า เลี้ยงเกษียณคอยสะกัด

watchdog.act

ใ้ขอกราขการ รถหลวง ใช้ส่วนตัว

คดี ใช้ของหลวง

คดีหมายเลขดำที่ 1374/2554

คดีหมายเลขแดงที่ 2165/2555

นาย N.

ตำแหน่ง รองนายก อบจ. ส.

ได้รับมอบอำนาจจากนายก อบจ. ส.
ให้มีอำนาจในเรื่องต่าง ๆ

อนุญาต

ใช้รถยนต์ส่วนบุคคล

นาย N. ทำบันทึกขออนุญาต

- ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของ อบจ. ส.
- ไปใช้ปฏิบัติราชการ 2 ครั้ง
- นำรถยนต์ดังกล่าวไปเก็บรักษาไว้ที่บ้าน

นาย N. ในฐานะรองนายก อบจ.
รักษาราชการแทนนายก อบจ.
เป็นผู้สั่งการ อนุญาตให้ตนเอง
ใช้รถยนต์ดังกล่าว

อนุมัติ

เบิกจ่ายเงินงบประมาณ

จำนำ
เป็นประกันเงินกู้

นาย N. ได้ร่วมกับ นาย U. สมาชิกสภาอบจ. ส.
นำรถยนต์ดังกล่าวไป จำนำ เป็นประกันเงินกู้
ไว้แก่นาง ป. เป็นเงิน 500,000 บาท เป็นเวลา
นาน 6 เดือน และไม่ประสงค์จะไถ่ถอน
เพื่อส่งคืนให้แก่ อบจ. ส.

ในช่วงเวลาที่รถยนต์ส่วนบุคคล
จำนำอยู่กับนาง ป.

นาย N. นำใบ **สั่งซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง**
สำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้กับ

รถยนต์คันอื่น โดยเบิกจ่าย
เงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิง รวม 5 ครั้ง

เป็นเงินกว่า **100,000 บาท**
ทั้งที่เวลาดังกล่าว ไม่ได้นำรถยนต์
ส่วนบุคคลไปใช้ปฏิบัติราชการ

รถยนต์คันอื่น

ค่าน้ำมัน
รถคันอื่น
5 ครั้ง
100,000 บาท

“ทุจริตนำรถหลวงไปจำนำ และยังเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิง”

คำพิพากษา...

นาย N. มีหน้าที่ดูแลรักษารถยนต์ส่วนบุคคลที่ใช้ในราชการ
ได้รู้เห็นยินยอมให้นาย น. นำรถยนต์ส่วนบุคคลไปจำนำ ถือได้ว่า
เป็นการร่วมกันแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย
อันเป็นการเบียดบังทรัพย์สินเป็นของตนเองหรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต
เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือ
รักษาทรัพย์สินใดเบียดบังทรัพย์สินนั้นเป็นของตนเองหรือของผู้อื่น
โดยทุจริต

นาย N. นำใบสั่งซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้กับรถยนต์คันอื่น ซึ่งนาย N.
ทราบอยู่แล้วว่ารถยนต์ส่วนบุคคลไม่ได้นำไปใช้งานในการปฏิบัติราชการ แต่กลับทำรายงานการใช้น้ำมัน
เชื้อเพลิงรถยนต์ส่วนบุคคลดังกล่าวอันเป็นเท็จ ส่อแสดงเจตนาไม่สุจริต มุ่งหมายเพื่อได้รับประโยชน์
ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือรักษา
ทรัพย์สินใดใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ

การกระทำของ นาย N. เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 147, 151

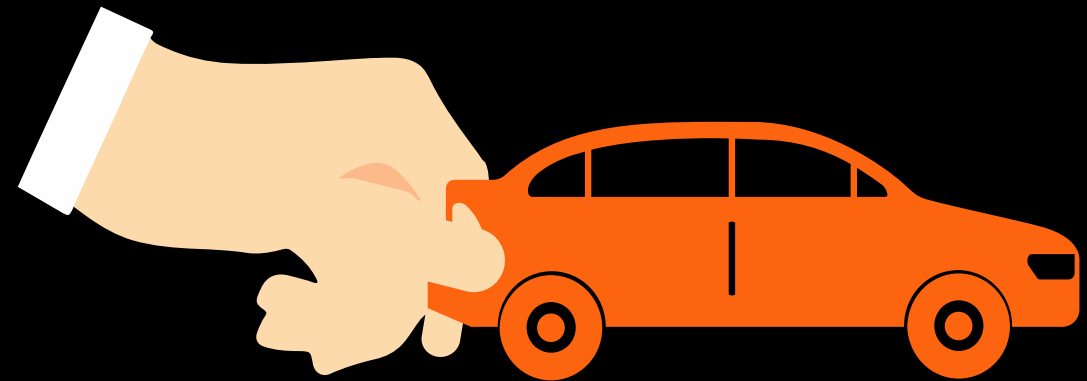
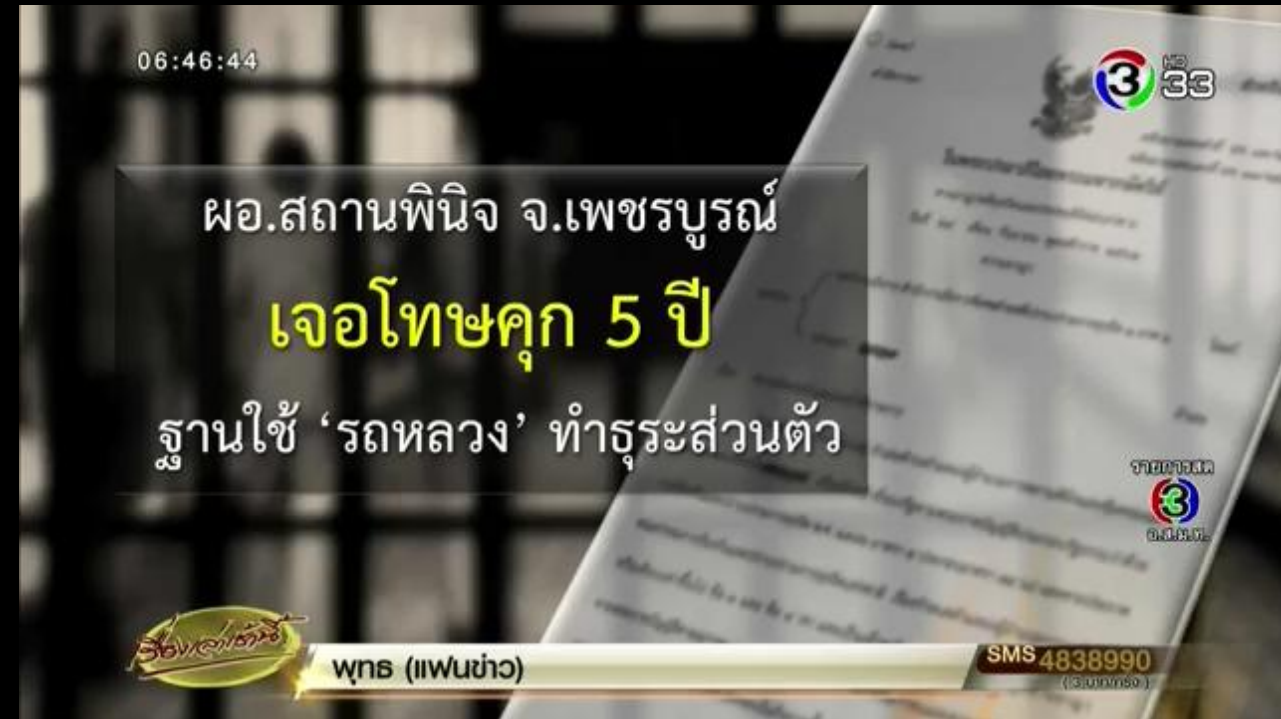
รวมจำคุก 18 ปี 24 เดือน

“

คดีนำรถยนต์ส่วนบุคคล ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว”

ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตให้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของสถานพินิจฯ จึงเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่จัดการหรือรักษารถยนต์ส่วนบุคคลซึ่งเป็นทรัพย์สินของสถานพินิจฯ ได้มีคำสั่งให้พนักงานขับรถใช้รถยนต์ส่วนบุคคล **รับส่งระหว่างที่พักกับที่ทำงานเป็นประจำ** และ **ให้พาไปทำธุระส่วนตัว** ในวันหยุด

การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ในงานแต่งงานลูกสาว

จุดเริ่มต้นของคดี

กลุ่มบุคลากร ผู้ริทวชิรพยาบาล

ประกอบด้วยแพทย์และบุคลากรของ
วชิรพยาบาล ได้ยื่นเรื่องกล่าวหาต่อ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่านายแพทย์ ช.
เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง คณบดี
คณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล ได้ใช้
บุคลากรและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
ในการจัดงานมงคลสมรสของบุตรสาว
ของตน เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2554
ที่บ้านพักส่วนตัว รวมถึงใช้สถานที่
เตรียมการจัดงานในวันที่ 10 และ 12
มกราคม 2554 โดยมีพฤติการณ์ดังนี้

ประกอบด้วย

- เก้าอี้พร้อมปลอก จำนวน 100 ตัว
- กระดาษต้นไม้

สั่งให้หัวหน้าธุรการฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ซึ่งมีหน้าที่จัดเตรียมสถานที่ในงานต่าง ๆ
ของคณะแพทยศาสตร์ฯ ให้ไปช่วยจัดเตรียมงาน
แต่งงานบุตรสาวของตน และให้นำ
ทรัพย์สินของคณะแพทยศาสตร์ฯ
ไปใช้จัดงาน

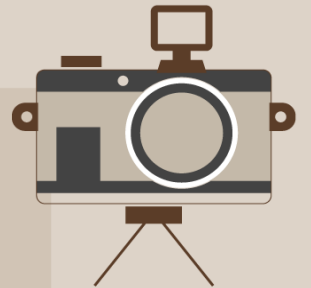
ยินยอมให้นำรถยนต์ส่วนกลางของคณะแพทยศาสตร์ฯ
ไปใช้บรรทุกทรัพย์สินดังกล่าวและขนส่งเจ้าหน้าที่ของ
คณะแพทยศาสตร์ฯ ไปที่บ้านของจำเลย จำนวน 4 คัน ดังนี้

- รถกระบะ จำนวน 3 คัน
- รถตู้ จำนวน 1 คัน

สั่งให้เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา คณะแพทยศาสตร์ฯ
นำทรัพย์สินของคณะแพทยศาสตร์ฯ ไปติดตั้งใช้
ในงาน ดังนี้

- กล้องวิดีโอ จำนวน 2 เครื่อง
- โทรทัศน์ จำนวน 1 เครื่อง
- สายสัญญาณ จำนวน 1 ชุด
- ขาตั้งกล้องมอนิเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง
- กล้องถ่ายรูป จำนวน 2 ตัว
- ชุดสวิตเซอร์ (ชุดควบคุม) จำนวน 1 ชุด
- เครื่องเล่นและบันทึกดีวีดี จำนวน 1 เครื่อง

ผลการดำเนินคดี

1. คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดให้ดำเนินคดี เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556
2. พนักงานอัยการฝ่ายคดีพิเศษ 2 เป็นโจทก์ยื่นฟ้องอดีตคณบดีฯ เป็นจำเลยในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือ รักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐและเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 และ 157
3. ศาลอาญา พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การกระทำของจำเลยถือว่าทุจริตในตำแหน่งหน้าที่ **พินาศจากจำคุก 5 ปี ปรับ 2 หมื่นบาท** แต่จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี ลดโทษให้ทั้งหนึ่งครึ่งจำคุกเหลือ 2 ปี 6 เดือน ปรับ 1 หมื่นบาท แต่จำเลยสำนึกผิด ได้ชดเชยค่าเสียหายทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม และไม่เคยต้องโทษมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอลงอาญา 2 ปี

:: การนำรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน :: (คดีหมายเลขแดงที่ 695/2561)

1
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน ประถมศึกษา เขต 2 นำรถหลวงซึ่งเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลมิใช่รถยนต์ประจำตำแหน่งไปใช้เป็นการส่วนตัว และนำไปจอดไว้ที่บ้านพักของตนเอง เป็นการขัดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

(ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 ข้อ 16 วรรคสอง กำหนดให้การเก็บรักษารถยนต์ส่วนบุคคลให้เก็บไว้ในสถานที่เก็บหรือบริเวณของส่วนราชการ)

2
ผู้อำนวยการฯ ได้ห้ามภรรยานำรถหลวงไปใช้อย่างเด็ดขาดในระหว่างที่ตนไม่อยู่ ต่อมาภรรยาได้โทรมาขออนุญาตใช้รถหลวงดังกล่าวเพื่อไปพบแพทย์ที่คลินิก ซึ่งตนเห็นว่ามีความจำเป็นจึงอนุญาตให้ภรรยานำรถคันดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว อันมิใช่เป็นกิจการของทางราชการ และประสูติอุบัติเหตุชนท้ายรถบรรทุกพ่วง 18 ล้อ ทำให้รถยนต์ราชการเสียหาย เป็นการขัดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

(ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 ข้อ 4 "รถยนต์ส่วนบุคคล" หมายความว่า รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่จัดไว้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ)

ผู้อำนวยการฯ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต นำรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 ศาลพิพากษาลงโทษ จำคุก 3 ปี 4 เดือน

7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork - barreling)

เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง.

คดีใช้บหลวงทำป้ายเพื่อประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล

สตง. ตรวจสอบงบการเงินฯ พบว่า นายก อบจ. สกลนคร ได้เบิกจ่ายงบประมาณค่าจ้างจัดทำป้ายผ้าไว้นิลประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ผืน ที่มีข้อความว่า “พุดนั่ม ยิ้มหวาน บริการดี สืบสานปีใหม่ไทย ห่วงใยพี่น้องชาวสกล” พร้อมชื่อ ตำแหน่ง และรูปของตนเอง เป็นเงิน 30,240 บาท เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการจัดงานประเพณีสงกรานต์ โดยไม่เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0808.2/ว 2025 ลว. 20 มิ.ย. 2549 ข้อ 4 “ไม่ควรตั้งงบประมาณในลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล”

กรมบัญชีกลาง เห็นว่ารูปแบบข้อความของป้าย เป็นลักษณะของการประชาสัมพันธ์ตนเอง ซึ่งไม่ได้แสดงถึงรูปแบบของงานและกำหนดระยะเวลาการจัดงาน อีกทั้งไม่มีภาพกิจกรรมที่สามารถสื่อถึงกิจกรรมการจัดงานประเพณีสงกรานต์ได้ จึงมีคำสั่งให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 นายก อบจ.อุทธรณ์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด และฟ้องต่อศาลปกครอง

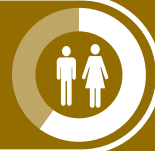
ศาลปกครอง พิพากษา ให้นายก อบจ. สกลนคร ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คดีหมายเลขแดงที่ 0.185/2559

8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติ หรือพวกพ้อง (Nepotism)

การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ หรือพวกพ้อง หรืออาจจะเรียกว่า ระบบอุปถัมภ์พิเศษ

01 การอนุมัติ**แต่งตั้ง**คู่สมรสหรือลูกเข้ามารับตำแหน่งสำคัญ ๆ ในหน่วยงาน

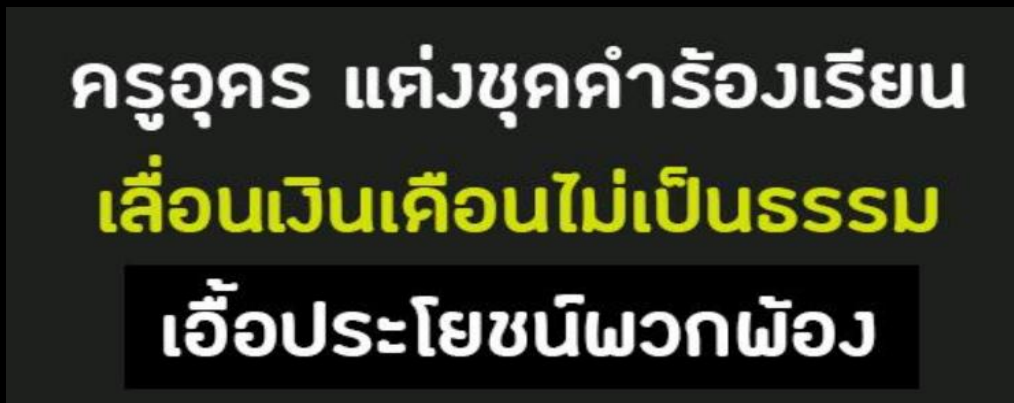

02 การใช้อำนาจ**แต่งตั้ง**หรือเลื่อนชั้นอย่างไม่เป็นธรรม

03 การเอื้อประโยชน์ให้แกเครือญาติหรือพวกพ้อง**ได้รับงาน**

โอนย้ายโดยมิชอบ

นาย T.
อธิบดี
หน่วยงาน D.

นาย T. และนาย P.

มีความขัดแย้งกันในสำนวนคดี

นาย T. **เสนอย้าย** นาย P.

เหตุแห่งการเสนอย้าย

นาย T. เสนอย้ายนาย P. ด้วยสาเหตุความเห็นขัดแย้งกันในสำนวนคดี ซึ่งการเสนอย้ายนั้นไม่ได้ดำเนินการไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

นาย P.
[ตำแหน่ง ผบ.สำนักงานคดี
ทรัพยากรทางปัญญา]
หน่วยงาน D.

ไปดำรงตำแหน่ง

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะคดี
เป็นตำแหน่งที่มีระดับ
ต่ำกว่าตำแหน่งเดิม

ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ แก่ตนเองหรือพวกพ้อง

คำพิพากษา...

การที่นาย T. ได้เสนอขอย้ายนาย P. ด้วยสาเหตุความเห็นขัดแย้งกันในเรื่องสำนวนคดี โดยไม่ดำเนินการไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งการเสนอย้ายนาย P. ไปดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิม อันเห็นได้ว่าเป็นการใช้อำนาจไปในทางกลับแกล้ง ด้วยสาเหตุส่วนตัว มากกว่าที่จะคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การกระทำของ นาย T. เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 และพหุติการณ์ นับว่าเป็นเรื่องร้ายแรงไม่สมควรให้รอการลงโทษ

ลงโทษจำคุก 1 ปี โดยไม่รอลงอาญา

กรณีตัวอย่าง : การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

กรณีตัวอย่างที่ 1

นาย A. เป็นหนึ่งในกรรมการสรรหา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่สรรหาหรือคัดเลือกผู้สมัครเพื่อจะมาดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง และภรรยาของนาย A. ได้สมัครเข้ารับการสรรหาในตำแหน่งดังกล่าวด้วย กรณีเช่นนี้ นาย A. ในฐานะกรรมการสรรหา ย่อมมีหน้าที่คัดสรรผู้ที่เหมาะสมและดีที่สุดเพื่อมาดำรงตำแหน่ง แต่นาย A. มีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่ด้วยในขณะเดียวกัน

สถานการณ์เช่นนี้ ประชาชนย่อมระแวงสงสัยได้ว่า นาย A. จะไม่ใช้ดุลยพินิจเลือกผู้ที่เหมาะสมและดีที่สุดเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

กรณีตัวอย่าง : การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

กรณีตัวอย่างที่ 2

โจทก์ฟ้อง :

นาย ธ. จำเลยที่ 1 ขณะนั้นในฐานะอธิบดี ดีเอสไอ ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยการโยกย้ายโจทก์ ซึ่งขณะนั้นเป็น ผบ.สำนักคดีทรัพย์สินทางปัญญา ดีเอสไอ ไปเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะคดี ซึ่งมีระดับต่ำกว่าตำแหน่งเดิมอันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีตัวอย่าง : การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

กรณีตัวอย่างที่ 2

ศาลชั้นต้น พิพากษาว่า

นาย ธ. จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ให้จำคุก 2 ปี

ศาลอุทธรณ์ พิพากษาแก้เป็น

นาย ธ. มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ประกอบ 83 ให้จำคุก 2 ปี แต่เนื่องจาก

นาย ธ. รับราชการมาหลายปี เคยทำคุณงามความดีต่อบ้านเมือง ไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน เห็นสมควร

รอการลงโทษ จำคุกให้แก่ นาย ธ. **2 ปี** ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามชั้นต้น

กรณีตัวอย่าง : การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

กรณีตัวอย่างที่ 2

ศาลฎีกาวินิจฉัย... เห็นว่า

นาย ธ. เสนอย้ายโจทก์ด้วยความเห็นขัดแย้งในสำนวนคดี ซึ่งการเสนอย้ายนั้นไม่ได้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยการเสนอย้ายโจทก์ไปดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าเดิมก็เห็นได้ว่าเป็นการใช้อำนาจกลั่นแกล้งทางส่วนตัว มากกว่าที่จะคำนึงถึงประโยชน์ราชการ จึงเป็นการกระทำผิดตามฟ้องของโจทก์ และพฤติการณ์นับว่าเป็นเรื่องร้ายแรงไม่สมควรให้รอการลงโทษ

จึงพิพากษาแก่เป็น จำคุก เป็นเวลา 1 ปี โดยไม่รอลงอาญา

การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง ► กรณีการก่อสร้างสะพานแขวน

เทศบาล ท. ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างสะพานแขวนข้ามแม่น้ำ โดยขอให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองออกแบบและตรวจสอบรับรองแบบแปลนก่อสร้างสะพาน และขอบุคลากรเข้าช่วยเหลือในการปฏิบัติงานโครงการ

สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง มอบหมาย นาย ว. วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ มาร่วมเป็นกรรมการประกวดราคา (e-Auction) และเป็นวิศวกรผู้ออกแบบสะพาน

เทศบาล ท. ได้ทำสัญญาจ้างเหมาโครงการก่อสร้างสะพาน กับ บจก. D ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างสะพานแล้วเสร็จ และมีการตรวจรับงานเรียบร้อย

สะพานได้พังถล่มลงมา เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต และได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก

ครอบครัวของผู้เสียชีวิตได้ยื่น
คำกล่าวหาคดีความผิดจรรยาบรรณ
แห่งวิชาชีพวิศวกรต่อสภาวิชาชีพวิศวกร
เพื่อขอให้พิจารณาจรรยาบรรณของ
ผู้ได้รับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับกรณี
สะพานถล่ม

การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง ► กรณีการก่อสร้างสะพานแขวน

จากการไต่สวนของคณะกรรมการจรรยาบรรณ
พบพฤติการณ์ของ นาย ว. ในการเอื้อประโยชน์แก่เครือญาติ ประกอบด้วย

ขั้นตอนการจัดหาผู้รับจ้าง

1

นาย ว. ได้นำ บจก. D ซึ่งมี นางสาว ส. (น้องสาว) และ นาย ม. (น้องเขย) เป็นกรรมการ มาร่วมประมูล

2

นาย ว. ได้ปลอมเอกสารหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของ บจก. D โดยแก้ไขนามสกุลของ นางสาว ส. (เดิมเป็นนามสกุลเดียวกับ นาย ว. เปลี่ยนเป็นนามสกุลอื่น)

ขั้นตอนการบริหารสัญญา และการตรวจรับ

3

ในระหว่างการก่อสร้าง นาย ว. ได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงรายการวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง โดย นาย ว. ในฐานะวิศวกรผู้ออกแบบ ได้อนุมัติให้ บจก. D เปลี่ยนชนิดของลวดสลิง ซึ่งแตกต่างไปจากแบบแปลนที่กำหนด เพื่อประโยชน์ในการลดต้นทุนของ บจก. D อันเป็นสาเหตุให้เกิดการพังถล่มของสะพาน

จากพฤติการณ์ดังกล่าวถือเป็นการกระทำที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติ และมีลักษณะเป็น **ผลประโยชน์ทับซ้อน**

► คณะกรรมการจรรยาบรรณของสภาวิชาชีพวิศวกรรมวินิจฉัยให้ลงโทษเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมของ นาย ว.

9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือ หน่วยงานของรัฐอื่น (influence)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่
ของตนเองเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ
และกฎหมายหรือฝ่าฝืนจริยธรรม

กรณีตัวอย่าง : การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

นาย A. เป็นหัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่งในจังหวัด ได้รู้จักสนิทสนมกับ นาย B. หัวหน้าส่วนราชการ
อีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเดียวกัน นาย A. จึงใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวฝากลูกชาย คือ นาย C.
เข้ารับราชการภายใต้สังกัดของ นาย B.

- การให้ฝ่ายจัดซื้อจัดหาพัสดุต้องตรวจรับงานที่ไม่ถูกต้องจากบริษัทที่เป็นพรรคพวก
- การสั่งการโดยไม่ชอบธรรมเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือพรรคพวก
- การสั่งการให้คณะกรรมการสอบสวนหยุดทำการสอบสวน

จดหมายน้อย

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) พิจารณาแล้วมีมติว่า “แม้ไม่ปรากฏชัดว่า นาย ห. ได้มีการมอบหมายให้ นาย ด. เลขาธิการฯ มีหนังสือสองฉบับดังกล่าว แต่พยานหลักฐานก็รับฟังได้ว่า นาย ห. มีส่วนรู้เห็นเป็นใจและรับทราบที่นาย ด. กระทำการดังกล่าว อันเป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ซึ่งถือว่าเป็นการประพฤติดนไม่สมควร ตามข้อ 5 และข้อ 11 วรรคหนึ่ง ของประกาศ ก.ศป. เรื่อง วินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง ลงวันที่ 19 ธ.ค. 2544

การกระทำของนาย ด. เลขาธิการฯ เป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามจริยธรรมข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง โดยมีมูลอันควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และการกระทำความผิดดังกล่าวยังไม่อาจรับฟังได้ว่าได้รับมอบหมายหรือรู้เห็นเป็นใจจากนาย ห. ลงโทษให้ภาคทัณฑ์ แต่นาย ด. ได้ถูกพักงานนาน 2 เดือนแล้ว และไม่ปรากฏความเสียหายในรูปธรรมที่สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) จึงให้งดโทษภาคทัณฑ์ แต่ยังให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นลายลักษณ์

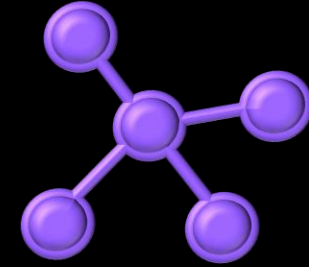
"ส.ต.ท.หญิง" นักร้องที่ปรึกษาทนายความ คมธ.

PPTV HD
36

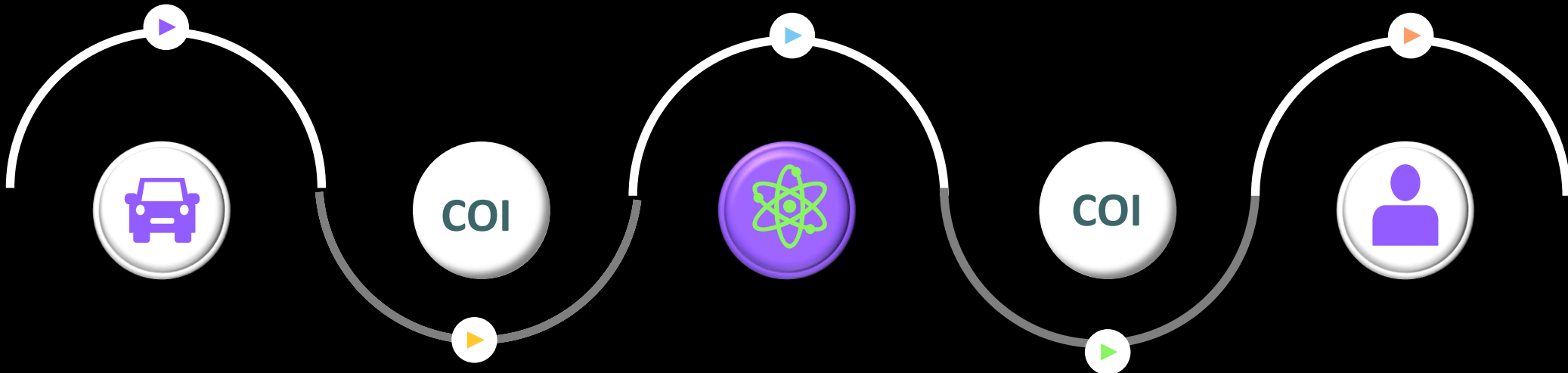
กรศศิริ บัวแย้ม
เป็นที่ปรึกษาทนายความ
ประจำคณะกรรมาธิการ
มีชื่อในคมธ.
อย่างน้อย 4 ชุด

10. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม รูปแบบอื่น ๆ

พฤติการณ์ของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล
กับประโยชน์ส่วนรวมที่นอกเหนือจาก 9 รูปแบบดังกล่าว

พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. 2561

หมวด 6 การขัดกันระหว่าง

ประโยชน์ส่วนบุคคล

การขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ตามกฎหมาย ป.ป.ช. (Conflict of Interest)

หมวด
6
พ.ร.บ.
ป.ป.ช.

มาตรา 126

ห้าม

กรรมการ ป.ป.ช./ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ/
เจ้าพนักงานของรัฐ*

- (1) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ
- (2) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ
- (3) รับหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทาน หรือเข้าเป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ดำเนินกิจการดังกล่าว
- (4) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน

มาตรา 127

ห้าม

กรรมการ ป.ป.ช./ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ/
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง*

เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา
ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน
ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 128

ห้าม

เจ้าพนักงานของรัฐทุกคนรวมถึงผู้ซึ่งพ้นจากการเป็น
เจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วไม่ถึง 2 ปี

รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด
เว้นแต่เป็นการรับตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามธรรมเนียมจรรยา

กรณีฝ่าฝืน

ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

- ฝ่าฝืนมาตรา 126 จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ฝ่าฝืนมาตรา 127 จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ฝ่าฝืนมาตรา 128 จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

*ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐและรายละเอียดเพิ่มเติม
ติดต่อสอบถามได้ที่ สำนักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช.
โทร. 02-5284800 หรือ สายด่วน ป.ป.ช. 1205

มาตรา 126 ห้าม เจ้าพนักงานของรัฐทำอะไร ?

- (1) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ
- (2) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ
- (3) รับหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะผูกขาดตัดตอนจากรัฐ หรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญาดังกล่าว
- (4) เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน

มาตรา 127

ห้าม เจ้าพนักงานของรัฐดำเนินการมาตรา 126 (4) **ภายใน 2 ปี** นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็น **กรรมการที่ปรึกษา** **ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน** ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือ ตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ

โดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อ ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระ ใน การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

มาตรา 128

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับ
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
จาก “บุพการี ผู้สืบสันดาน
หรือ ญาติ” ที่ให้ตามประเพณี
หรือตามธรรมเนียม ตามฐานานุรูป

สาระสำคัญ

ห้าม มิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ จากผู้ใด
นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตาม
กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใด “**โดยธรรมเนียม**” ตามหลักเกณฑ์และ
จำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงาน
ของรัฐมาแล้ว**ไม่ถึงสองปี**ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 128

ใช้บังคับกับ เจ้าพนักงานของรัฐทุกคน ทั้งข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง ฯลฯ
+ ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้ว **ยังไม่ถึง 2 ปี** ด้วย

หลัก = **“ห้ามรับ”** ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

เว้นแต่

- 1) รับตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเบี้ยประชุม
- 2) จากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมเนียมจรรยาตามฐานานุรูป
- 3) รับตามธรรมเนียมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด :
ไม่เกิน 3,000 บาท

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา”

“ญาติ” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส
ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา

- (1) จากบุคคลอื่นซึ่ง**ไม่ใช่ญาติ** มีราคาหรือมูลค่าในการรับ แต่ละบุคคล แต่ละโอกาส **ไม่เกิน 3,000 บาท**
- (2) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่การให้นั้นเป็นการให้ใน**ลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป** อาทิ ได้รับรถยนต์จากการจับสลากงานกาชาด ได้รับเงินจากรางวัลสลากออมสิน เป็นต้น

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา
ของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. 2563

เจ้าพนักงานของรัฐ

รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคา/มูลค่ามากกว่าที่กำหนด

รับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี

แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดต่อหัวหน้าส่วนราชการ/
ผู้บริหารสูงสุด ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สิน
เพื่อวินิจฉัยว่า มีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม
และสมควรที่จะให้ผู้นั้นรับไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

กรณีมีคำสั่งว่าไม่สมควรรับไม่สมควรรับ

คืนแก่ผู้ให้ทันที

ไม่สามารถคืนได้

ส่งมอบทรัพย์สิน หรือประโยชน์ให้
เป็นสิทธิของหน่วยงาน

ผล เจ้าพนักงานของรัฐ
ผู้นั้น**ไม่**เคยรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

การรายงานการรับทรัพย์สินฯ

แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเพื่อให้วินิจฉัยว่า มีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม

เจ้าพนักงานของรัฐ

หัวหน้าส่วนราชการ / ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัด

หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า กรรมการหรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน

ส.ส. / ส.ว.

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

ประธานกรรมการและกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ / ผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอน

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

แบบรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ๑

แบบรายงานทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

วันที่

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กร
/ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน/คณะกรรมการ ป.ป.ช./ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา)

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....
ตำแหน่ง.....สังกัด.....

ขอรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณ
เป็นเงินได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ได้รับเมื่อวันที่.....เวลา.....

ได้รับเนื่องจากกรณี.....

สถานที่รับ.....

ชื่อ - นามสกุล ของผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้.....

ที่อยู่.....

มีความเกี่ยวข้องเป็น.....

รายละเอียดและมูลค่าโดยประมาณของทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
และแนบรูปถ่ายทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับประโยชน์อื่นใดมาพร้อมนี้ด้วย

.....

เหตุผล หรือความจำเป็นที่จะต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้.....

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)

/อนุญาต...

- ๒ -

☐ อนุญาต เนื่องจากมีเหตุผล และความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี
ระหว่างบุคคล โดยสมควรรับไว้เป็นทรัพย์สินหรือสิทธิส่วนบุคคล

☐ ไม่อนุญาต โดยให้ส่งคืนแก่ผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้โดยทันที ในกรณีที่ไม่
สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของ
หน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

คำเตือน เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกิน
หกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

เข็มกลัดทองคำ จาก กองทุนสวัสดิการ

นาย ส. ลาออกจากราชการ เข้าร่วมงานแสดงมุทิตาจิตแต่
ผู้ลาออกจากราชการและผู้เกษียณอายุราชการ
ได้รับ**เข็มกลัดทองคำ**มีมูลค่าประมาณ **12,000 บาท**
จาก**กองทุนสวัสดิการ**ของหน่วยงานตามข้อกำหนด
ในการมอบของที่ระลึกให้กับผู้ที่ออกจากราชการ
ข้อบังคับคณะกรรมการสวัสดิการภายในสำนักงาน
ว่าด้วยการมอบของที่ระลึกให้แก่สมาชิกกรณีออกจาก
ราชการ พ.ศ. 2559 ข้อ 3 (2) ที่ให้อำนาจแก่กองทุน
สวัสดิการสามารถมอบของที่ระลึกให้แก่สมาชิกที่
ออกจากราชการซึ่งมีอายุราชการตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป
ได้ไม่เกินรายละเอียด 15,000 บาท

รับโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ไม่จำเป็นต้องแจ้ง
ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินต่อ
ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
ถอดถอน

คดีเรียกรับเงินโบนัส

นายก อบต. เรียกรับเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ หรือ โบนัส จาก พนง.- ลูกจ้าง 25 คน

เจ้าหน้าที่การเงินเสนอบันทึกขออนุมัติจ่ายเงินพร้อมเอกสาร เรียก เจ้าหน้าที่ไปพบขอเรียกเงิน **ร้อยละ 5** ของจำนวนเงินที่แต่ละคนมีสิทธิ ได้รับ เจ้าหน้าที่การเงินไปเก็บเสนอมาโดยจำเลยเขียนคำว่า “**รอ**” และ ลงชื่อในกระดาษสีเหลืองปิดไว้ที่สมุดเช็ค

เสนอบันทึกอีกครั้ง จำเลยเรียกเจ้าหน้าที่ไปพบให้ไปแจ้งว่าขอเรียกเงิน เพิ่มจาก **ร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 10** แต่ละคนเกรงว่าอาจมีปัญหาในการทำงานจึงยอมจ่าย จำเลยจึงได้ลงนามในเช็ค จนท.สงสัยเรียกเพิ่มเพราะอะไรเลยไปสอบถาม จำเลยตอบ **น้ำมันแพง**

พนักงาน-ลูกจ้าง ได้นำเงินสดห่อกระดาษให้เจ้าหน้าที่คนหนึ่งรวบรวม ไปมอบให้จำเลยหลังเลิกงานขณะจำเลยรออยู่ในรถที่จอดอยู่หน้า สำนักงาน จำเลยอ้างว่าไม่ได้รับเงินเพราะกลับบ้านตรงเวลาหลังเลิกงาน ไม่มีการรอรับเงิน

คดีหมายเลขดำที่ อท./2402561
เลขแดงที่ 9849/2561

มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 และ พ.ร.บ. ป.ป.ช. พ.ศ. 2542 มาตรา 103 วรรคหนึ่ง มาตรา 122 วรรคหนึ่ง

บทกำหนดโทษ

126

127

128

129

มาตรา 168

ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน 3 ปี หรือ ปรับ
ไม่เกิน 60,000 บาท
หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 170

ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน 6 เดือน หรือ
ปรับไม่เกิน 10,000 บาท
หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 169

ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน 3 ปี หรือ ปรับ
ไม่เกิน 60,000 บาท
หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ถือเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

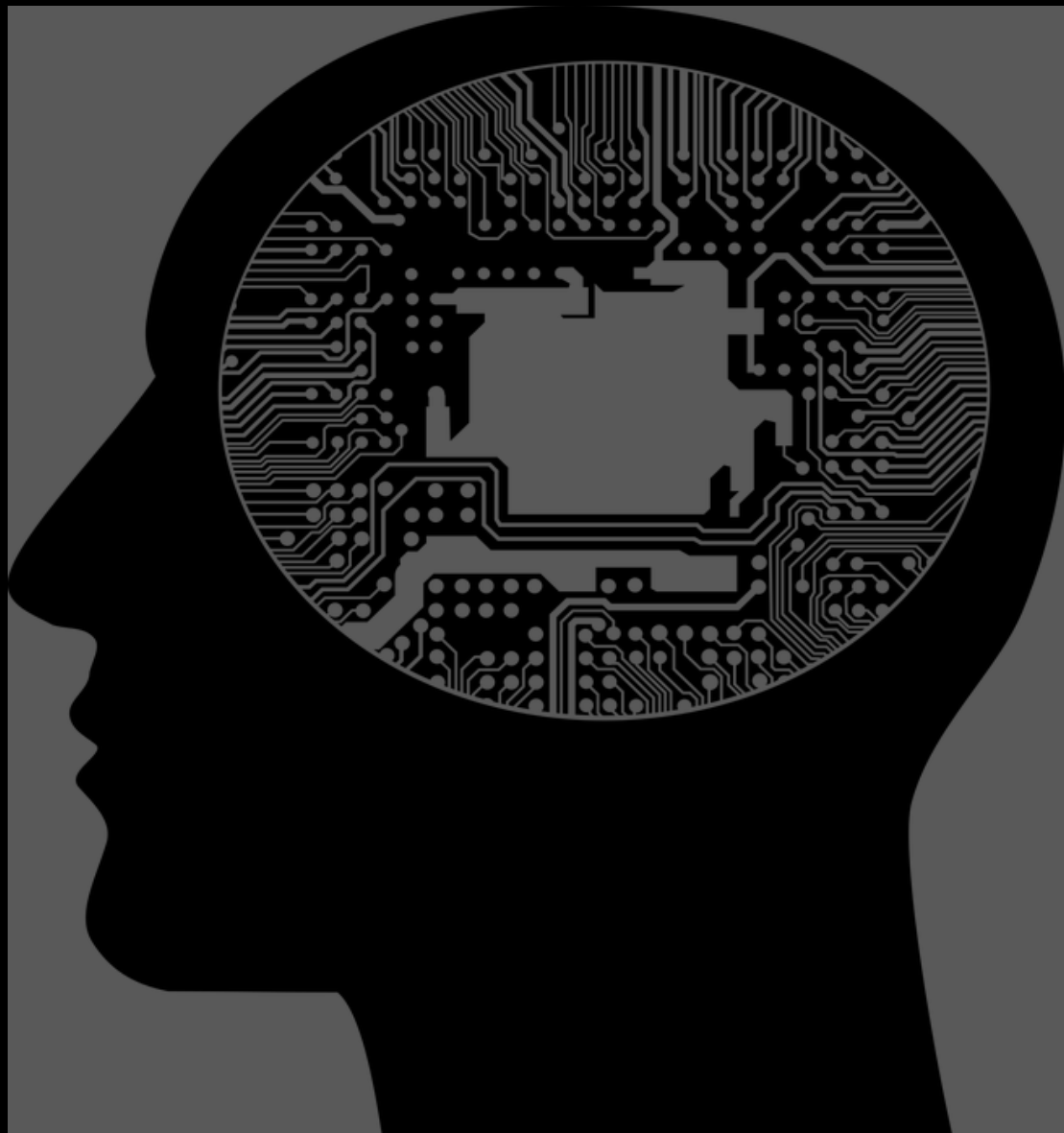
กรณีมาตรา 126 วรรค 2 ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐเห็นยินยอม ต้องระวางโทษตาม ม 168 วรรค 2

แนวทางป้องกัน

“ผลประโยชน์ทับซ้อน”

(Conflict of Interests)

ปรับฐานความคิด
...คิดแยกแยะ...

CONFLICT OF INTERESTS

ระบบคิดฐานสอง (Binary Thinking)

01

Binary Thinking

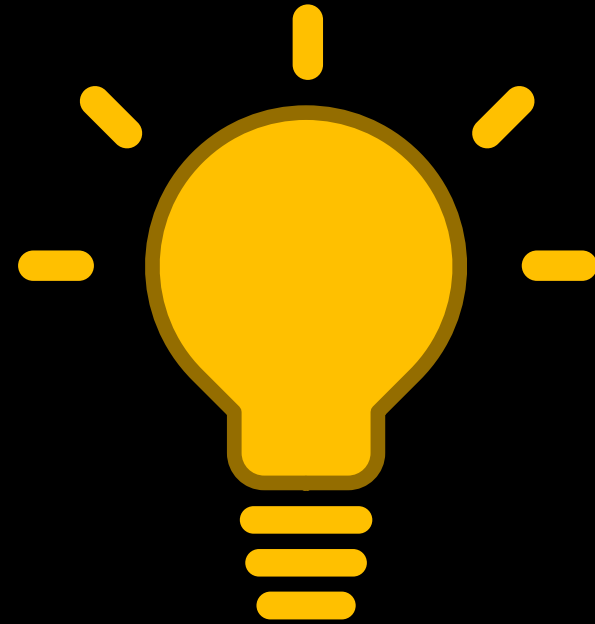
Something is binary if it contains only two parts or options.
In mathematics or computing, those two parts are 1s and 0s.

02

ระบบเลข “ฐานสอง”

เป็นระบบเลขที่มีสัญลักษณ์เพียงสองตัว คือ 0 (ศูนย์) กับ 1 (หนึ่ง) สอดคล้องกับการทำงานระบบ Digital ที่มีลักษณะการทำงานภายในเพียง 2 จังหวะ คือ 0 กับ 1 หรือ ON กับ OFF ตัดเด็ดขาด (discrete)

ปรับฐานความคิด

อนาล็อก ANALOG

ยอมรับกับคำพูดที่ว่า “ทุกจิตบ้าง
ไม่เป็นไร ถ้าเราได้ประโยชน์”

ไม่สามารถแยกประโยชน์ส่วนตน
ออกจากประโยชน์ส่วนรวม

ประโยชน์ทับซ้อน/ สืบบน/ คอรัปชัน

ระบบอุปถัมภ์

ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวอย่างไม่ถูกต้อง

ระบบคิด

ดิจิทัล DIGITAL

ไม่ยอมรับกับคำพูดที่ว่า
“ทุกจิตบ้างไม่เป็นไร
ถ้าเราได้ประโยชน์”

แยกประโยชน์ส่วนตนออก
จากประโยชน์ส่วนรวม

เห็นประโยชน์สาธารณะมา
ก่อนประโยชน์ส่วนตน

อนาล็อก ANALOG

ระบบคิด

ดิจิทัล DIGITAL

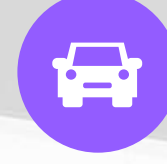
เอาวัสดุภัณฑ์
หลวง
ไปใช้ที่บ้าน
เอารถยนต์หลวง
มาใช้
ธุระส่วนตัว
เอาโทรศัพท์หลวง
มาใช้ติดต่อธุระ
ส่วนตัว

เอาอุปกรณ์ไฟฟ้า
ส่วนตัวมาชาร์จที่
ทำงาน

ใช้น้ำประปาหลวง
มาล้างรถส่วนตัว

ไม่นำวัสดุภัณฑ์
หลวงไปใช้ที่บ้าน

ไม่ใช้รถหลวงใน
เรื่องส่วนตัว

ไม่ใช้โทรศัพท์
หลวงโทรธุระ
ส่วนตัว

ไม่นำอุปกรณ์
ไฟฟ้าส่วนตัวมา
ชาร์จที่ทำงาน
ไม่รับของขวัญ
จากผู้มาติดต่อ
ราชการ

START

การรับมือกับสถานการณ์
การขัดกันแห่งผลประโยชน์

แนวทางการรับมือกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์

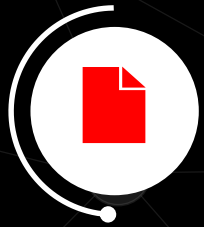
หลัก : ไม่อยู่ในสถานการณ์ของการขัดกันแห่งผลประโยชน์เลยแต่ต้น

- กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้มีอำนาจควรหยุดการปฏิบัติหน้าที่ หรือหยุดการพิจารณา วินิจฉัย หรือลงมติในเรื่องนั้น
- กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรแจ้ง ประกาศ หรือเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้บังคับบัญชา หรือสาธารณะ
- กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรปฏิบัติหน้าที่ หรือพิจารณาโดยยึดหลักเหตุผล โปร่งใส และเปิดเผย
- ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์

กรณี **เข้าไป** มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ **กระทำความผิด**

เพราะ **ถูกสั่งการ** ให้กระทำ

โต้แย้ง

ทบทวน

ยืนยัน

แจ้ง

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา
134

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้อง กับการกระทำความผิดเพราะผู้บังคับบัญชาสั่ง
การให้ทำ ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งหรือให้ยืนยันคำสั่งแล้ว หรือ
ได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ทราบถึงเบาะแส ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงภายในสามสิบวันนับแต่
วันที่ได้กระทำการนั้น ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น **ไม่ต้องรับโทษ**

ระบบคิดฐานสองกับการแก้ปัญหาในสังคม

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535

- มาตรา 49 ก่อสร้าง ดัดแปลงอาคาร หรือติดตั้งป้ายโฆษณาโดยไม่ได้รับอนุญาต
- ระวังโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2560

- มีผลบังคับใช้เดือน กุมภาพันธ์ 2560
- ครอบครองสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับ ตร.ม.ละ 1,000-20,000 บาท

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2560

- ซ้อ – ขายกล้วยแขกกลางสี่แยก เสี่ยงอุบัติเหตุ – ผิดกฎหมาย !!!
- มาตรา 20 ห้าม ปรงอาหาร ขายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนนหรือที่สาธารณะ ฝ่าฝืนระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท
- มาตรา 21 ห้ามผู้ขับขี่รถซื้อสินค้าที่จำหน่ายบนถนน ฝ่าฝืนระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484

- มาตรา 54 (30) ยึดถือครอบครองป่าโดยไม่ได้รับอนุญาต
ระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ที่ 5/2559

- ให้กรมป่าไม้รับผิดชอบพื้นที่ป่าไม้ที่ทวงคืนได้จำนวน 100,000 ไร่

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

- มาตรา 54 ห้ามจอดรถกีดขวางการจราจร
- มาตรา 57 ห้ามจอดรถในที่ห้ามจอด
ฝ่าฝืนระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

Conflict of Interests

เรื่อง ไก่ลั้วตัว

แก้ไขได้. ถ้าคิดเป็น

ปรับความคิดพิชิตการทุจริต : คิดได้

คิดก่อนทำ

คิดถึงผลเสียหายที่กระทบต่อประเทศชาติ

คิดถึงผู้ที่ได้รับ
บทลงโทษจากการทุจริต

คิดถึงผลเสียผลกระทบ
ที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง

คิดถึงคนรอบข้าง
(ครอบครัว วงศ์ตระกูล)

คิดอย่างมีสติสัมปชัญญะ

ปรับความคิดพิชิตการทุจริต : คิดดี

คิดแบบพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น ประเทศชาติ และสิ่งแวดล้อม

คิดอย่างรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ กฎหมาย กฎ ระเบียบ

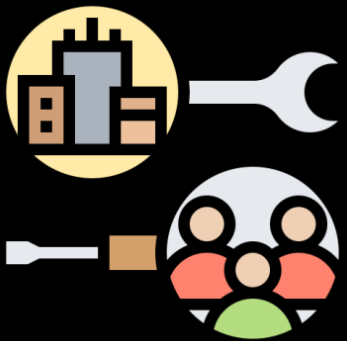
คิดตามคุณธรรมว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

ปรับความคิดพิชิตการทุจริต : คิดเป็น

แยกเรื่องประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกัน
อย่างชัดเจน ไม่นำมาถ่วงท่างกัน ปะปนกัน

แยกเรื่องหน้าที่และตำแหน่งหน้าที่ กับเรื่องส่วนตัวออกจากกัน

ไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตัว/มาตอบแทนบุญคุณส่วนตัว

เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา

ความอายละความไม่ทน
ต่อการทุจริต

ละอายและไม่ทนต่อการทุจริต

มุ่งเน้นให้คนในสังคม มีความละอายที่จะกระทำการทุจริต และเกิด ความไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ รวมทั้งเรียนรู้ถึงมูลค่าความเสียหายจากการทุจริต กระบวนการร้องเรียนการทุจริต และมาตรการในการปกป้องคุ้มครองผู้ชี้ช่องหรือแจ้งเบาะแสการทุจริต

การทุจริต คืออะไร ??

ประเทศไทยได้มีการกำหนดถึงความหมายของการทุจริตไว้หลัก ๆ ในกฎหมาย 2 ฉบับ คือ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (1) “โดยทุจริต” หมายถึง “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

มาตรา 4 คำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

รูปแบบการทุจริต

การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

การทุจริตในการให้สัมปทาน

การทุจริตเชิงนโยบาย

การทุจริตโดยการทำลาย
ระบบตรวจสอบการใช้
อำนาจรัฐ

สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต

01

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัวของข้าราชการบางคนที่เป็นคนโลภมาก เห็นแก่ได้ไม่รู้จักพอ ความเคยชินของข้าราชการที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” หรือ “เงินใต้โต๊ะ” จากผู้มาติดต่อราชการ ขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

02

ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของข้าราชการน้อยหรือต่ำมากไม่ได้สัดส่วนกับการครองชีพที่สูงขึ้น การเติบโตของระบบทุนนิยมที่เน้นการบริโภค สร้างนิสัยการอยากได้ อยากมี เมื่อรายได้ไม่เพียงพอก็ต้องหาทางใช้อำนาจไปทุจริต

03

ด้านสังคม ได้แก่ ค่านิยมของสังคมที่ยกย่องคนมีเงิน คนร่ำรวย และไม่สนใจว่าเงินนั้นได้มาอย่างไร เกิดลัทธิเอาอย่าง อยากได้สิ่งที่คนร่ำรวยมี เมื่อเงินเดือนของตนไม่เพียงพอก็หาโดยวิธีมิชอบ

04

ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ การนิยมจ่ายเงินของนักธุรกิจให้กับข้าราชการที่ต้องการความสะดวกรวดเร็ว หรือการบริการที่ดีกว่าด้วยการลดต้นทุนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ

สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต

05

ด้านการเมือง ได้แก่ การทุจริตของข้าราชการแยกไม่ออกจากนักการเมือง การร่วมมือของคนสองกลุ่มนี้เกิดขึ้นได้
ในประเด็นการใช้จ่ายเงิน การหารายได้ และการตัดสินใจพิจารณาโครงการของรัฐ

06

ด้านระบบราชการ การใช้ดุลพินิจมากและการผูกขาดอำนาจจะทำให้อัตราการทุจริตในหน่วยงานสูง การที่ขั้นตอน
ของระเบียบราชการมีมากเกินไป ทำให้ผู้ที่ไปติดต่อต้องเสียเวลามากจึงเกิดการสมยอมกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับ

07

ด้านกฎหมาย ขั้นตอนทางกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติยุ่งยาก ซับซ้อน มีขั้นตอนมาก ทำให้เกิดช่องทาง
ให้ข้าราชการหาประโยชน์ได้

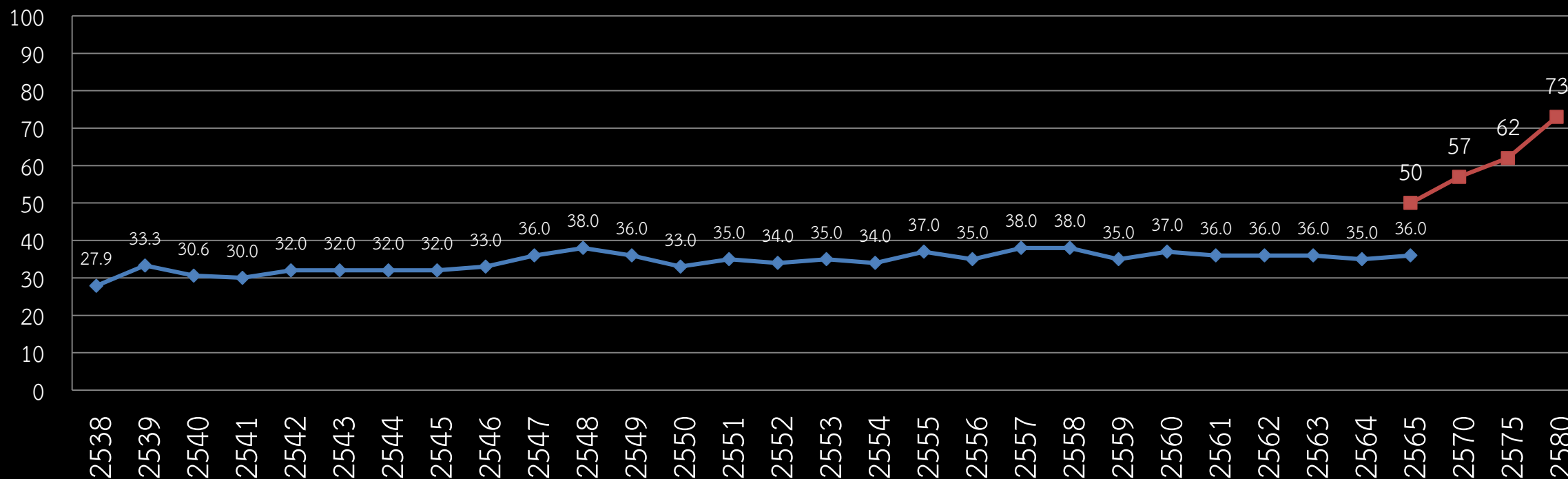

สถานการณ์การทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของประเทศไทย

CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX

ค่าเป้าหมายตัวชี้วัดตาม
แผนแม่บทฯ ประเด็น 21
การต่อต้านการทุจริตและ
ประพฤตินิยมชอบ
(พ.ศ. 2561 – 2580)

ค่าเป้าหมาย	คะแนน	อันดับ
พ.ศ. 2561 – 2565	50	1 ใน 54
พ.ศ. 2566 – 2570	57	1 ใน 43
พ.ศ. 2571 – 2575	62	1 ใน 32
พ.ศ. 2576 – 2580	73	1 ใน 20

หมายเหตุ: ในปี พ.ศ. 2538 – 2554 เป็นระบบคะแนน 1 – 10 ส่วนปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา เป็นระบบคะแนน 1 - 100

พ.ศ. 2538 – พ.ศ. 2560

พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2580

ดัชนีการรับรู้การทุจริต ของประเทศไทย 2567

สำนักงาน ป.ป.ช.

อันดับ
107

จาก 180 ประเทศ

คะแนน
34

จาก 100 คะแนน

CPI2024

Corruption Perceptions Index

สำนักงาน ป.ป.ช.

www.nacc.go.th

สถิติการรับรู้การทุจริต ของประเทศไทย

สำนักงาน ป.ป.ช.

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
the global coalition against corruption

ระดับโลก

(จากจำนวน 180 ประเทศ)

ปี 2563

อันดับ

104/180

ปี 2564

อันดับ

110/180

ปี 2565

อันดับ

101/180

ปี 2566

อันดับ

108/180

ปี 2567

อันดับ

107/180

ปี 2563

36

คะแนน

ปี 2564

35

คะแนน

ปี 2565

36

คะแนน

ปี 2566

35

คะแนน

ปี 2567

34

คะแนน

สำนักงาน ป.ป.ช.

www.nacc.go.th

ดัชนีการรับรู้การทุจริต

ของประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สำนักงาน ป.ป.ช.

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
the global coalition against corruption

-
- 1 สิงคโปร์
 - 2 มาเลเซีย
 - 3 เวียดนาม
 - 4 อินโดนีเซีย
 - 5 ไทย

ปี 2567

+1 84

= 50

-1 40

+3 37

-1 34

- 6 ฟิลิปปินส์
- 7 ลาว
- 8 กัมพูชา
- 9 เมียนมา
- 10 บรูไน

-1 33

+5 33

-1 21

-4 16

-

*บรูไน ไม่มีผลการประเมินในปี 2565 -2567

CPI2024

Corruption Perceptions Index

สำนักงาน ป.ป.ช.

www.nacc.go.th

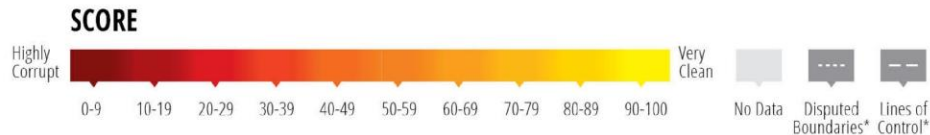
ภาพรวมดัชนี CPI

เอเชีย แปซิฟิก

ASIA PACIFIC

44/100

AVERAGE SCORE

*The designations employed and the presentation of material on this map follow the UN practice to the best of our knowledge as of January 2025. They do not imply the expression of any opinion on the part of Transparency International concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries.

สำนักงาน ป.ป.ช.

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**
the global coalition against corruption

SCORE COUNTRY/TERRITORY

84	Singapore
83	New Zealand
77	Australia
74	Hong Kong
72	Bhutan
71	Japan
67	Taiwan
64	Korea, South
55	Fiji
50	Malaysia
50	Vanuatu
44	Timor-Leste
43	China
43	Solomon Islands
40	Vietnam

38	India
38	Maldives
37	Indonesia
34	Nepal
34	Thailand
33	Laos
33	Mongolia
33	Philippines
32	Sri Lanka
31	Papua New Guinea
27	Pakistan
23	Bangladesh
21	Cambodia
17	Afghanistan
16	Myanmar
15	Korea, North

#CPI2024

www.transparency.org/cpi

This work from Transparency International (2025) is licensed under CC BY-ND 4.0

คะแนนที่ได้รับ จากแต่ละแหล่งข้อมูล

สำนักงาน ป.ป.ช.

แหล่งข้อมูล

การติดสินบนและการทุจริตมีอยู่หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด

ภาคธุรกิจต้องจ่ายเงินสินบนในกระบวนการต่างๆมากน้อยเพียงใด

การปราบปรามการทุจริตและบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิดมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ

การดำเนินการทางธุรกิจ ต้องเกี่ยวข้องกับการทุจริตมากน้อยเพียงใด

มีอำนาจหรือตำแหน่งทางการเมือง มีการทุจริตโดยใช้ระบบอุปถัมภ์และระบบเครือญาติ และภาคการเมืองกับภาคธุรกิจ มีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด

การทุจริตในภาครัฐ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และตุลาการเกี่ยวกับการสินบน การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับส่วนรวม มากน้อยเพียงใด

ระดับการรับรู้ว่าการทุจริตเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสถาบันทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง มากน้อยเพียงใด

เจ้าหน้าที่รัฐมีพฤติกรรมการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบมากน้อยเพียงใด

ปี 2565

▲ 43

▲ 45

= 37

= 37

= 35

= 32

= 26

▼ 35

▼ 34

ปี 2566

= 43

▼ 36

▼ 33

= 37

= 35

= 32

= 26

▲ 37

▼ 33

ปี 2567

▼ 36

▼ 34

▲ 34

▼ 35

▼ 32

▲ 33

▲ 29

▲ 41

▲ 34

5 อันดับ ประเทศ

ที่มีค่า CPI สูงที่สุด

1	เดนมาร์ก	คะแนน 90
2	ฟินแลนด์	คะแนน 88
3	สิงคโปร์	คะแนน 84
4	นิวซีแลนด์	คะแนน 83
5	ลักเซมเบิร์ก
นอร์เวย์
สวิตเซอร์แลนด์	คะแนน 81

มูลค่าความเสียหายจากการทุจริต

เสียหาย ~ 300,000,000,000 บาท ต่อปี

เสียเวลาในการพัฒนา
สิ่งจำเป็นพื้นฐาน

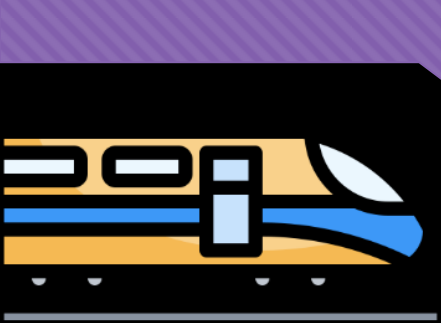
เสียโอกาสในการพัฒนา

เพื่อการแข่งขันและสร้างมูลค่าเพิ่ม

พัฒนาในสิ่งที่เสียเปล่า
ไม่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม

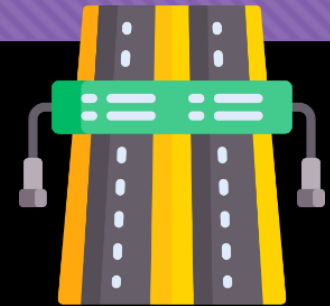
สานฝันประเทศไทยจากมูลค่าความเสียหาย

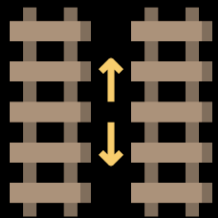
รถไฟความเร็วสูง กทม - ประจวบฯ

รถประจำทางไฟฟ้า 10,000 คัน

มอเตอร์เวย์/ทางด่วน 1,200 กม.

รถไฟทางคู่ทั่วประเทศ (2,000 กม.)

รถไฟฟ้ามหานคร 4 สาย

วัคซีน 300,000,000 โดส
ฉีดได้ 4 ปี

โรงพยาบาลขนาด 200 เตียง 150 แห่ง

ละอาย หมายถึง

การรู้สึกอายที่จะทำในสิ่งที่ ไม่ถูก ไม่ควร เช่น ละอายที่จะทำผิด ละอายใจ

เป็นความละอายและความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม
เพราะเห็นถึงโทษหรือผลกระทบที่จะได้รับจากการกระทำนั้น จึงไม่กล้าที่จะกระทำ
ทำให้ตนเองไม่หลงทำในสิ่งที่ผิด นั่นคือ มีความละอายใจ ละอายต่อการทำผิด

ความละเอียดต่อการทุจริต

ความละเอียดระดับต้น

คือ ความละเอียดไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิด
เนื่องจากกลัวว่า...

1. เมื่อตนเองได้ทำลงไปจะมีคนรับรู้
2. หากถูกจับได้จะได้รับการลงโทษตามกฎหมาย
3. ได้รับความเดือดร้อนจากสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป

ความละเอียดระดับสูง

แม้ว่าจะไม่มีใครรับรู้หรือเห็นในสิ่งที่ตนเองทำลงไป
ก็ไม่กล้าที่จะทำผิด เพราะนอกจากตนเองจะได้รับ
ผลกระทบแล้ว ครอบครัวและสังคมก็จะได้รับผลกระทบ
ตามไปด้วย บางครั้งการทุจริตในเรื่องเล็กๆ น้อย ๆ
อาจไม่มีใครใส่ใจ หรือสังเกตเห็น แต่หากเป็น
ความละเอียดขั้นสูง บุคคลนั้นก็จะไม่กล้าทำ

ความละอายระดับสูง

hiriโอตตปปะ

hiri

คือ ความละอายต่อบาป

มีความละอายที่จะคิด จะพูด หรือจะกระทำ
ความชั่ว สามารถหยุดตัวเองไม่ให้ความชั่วชนะใจ

โอตตปปะ

คือ ความเกรงกลัวต่อบาป

มีความกลัวต่อบาปกรรมที่ตนกระทำด้วยกาย วาจา
และใจ อันจะเกิดมีขึ้นแก่ตน

เมื่อเกิด hiriโอตตปปะ กับจิตใจแล้ว จะสามารถยับยั้งความชั่วไว้ได้ ไม่พากาย วาจา ใจ ไปทำความชั่วต่าง ๆ เช่น ผิดครรลองคลองธรรม
ผิดจารีตประเพณี หรือผิดกฎหมาย

เราต้องมี

ความละอายแก่ใจ
อย่างบริสุทธิ์ใจ

ไม่ใช่ว่า...

ต้องให้คนอื่น
มาเห็นจึงจะละอาย

พุทธทาสภิกขุ -

ละอายและไม่ทนต่อการทุจริต

การไม่ทนต่อการทุจริตเป็นการแสดงออกต่อการกระทำ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง
บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคม ในลักษณะที่**ไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น**

ความไม่ทนสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะ การที่บุคคลจะมีความไม่ทน
ต่อการทุจริตมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับ**จิตสำนึกของแต่ละบุคคล**และผลกระทบ
ที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วแสดงพฤติกรรมของความไม่ทนออกมา

ละอายและไม่ทนต่อการทุจริต

“ผู้ใหญ่สั่งให้เราทำการทุจริต **เรารู้สึกละอายแก่ใจ** ที่เราเรียนสาขาพัฒนาชุมชนแล้วต้องไปทำเอกสาร
ที่ไม่ยุติธรรมกับชาวบ้าน **รู้สึกรับไม่ได้** จึงต้องลุกขึ้นมาร้องเรียน”

มาตรการลงโทษ

การลงโทษ
ทางกฎหมาย

การลงโทษ
ทางสังคม

การลงโทษทางกฎหมาย

การรับโทษ ทางอาญา

1. ประหารชีวิต
2. จำคุก
3. กักขัง
4. ปรับ
5. ริบทรัพย์สิน

การรับโทษ ทางแพ่ง

1. ชดใช้ค่าเสียหาย
2. ปฏิบัติตามคำสั่งศาล
3. กักขัง (ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล)

การรับโทษ ทางวินัย

1. ไล่ออก
2. ปลดออก
3. ตัดเงินเดือน
4. ลดขั้นเงินเดือน
5. ภาคทัณฑ์

การรับโทษอื่นๆ

ตามที่กฎหมาย/
ระเบียบนั้นๆ กำหนด
(แล้วแต่กรณี)

การลงโทษทางสังคม

“**Social Sanctions**” คือ กลไกวิธีการ มาตรการทางสังคม เพื่อสร้างการควบคุม และสร้างบทลงโทษทางสังคมให้กับสมาชิกของสังคม โดยยึดถือจากหลักศีลธรรม หรือจารีตประเพณีอันดีงามของสังคม อาจยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะทำให้ได้รับการลงโทษเท่ากับการใช้การลงโทษทางกฎหมาย (Legal Sanction)

การลงโทษทางสังคม

ชื่นชม

ประกาศเกียรติคุณ

ให้รางวัล

ให้การสนับสนุน

กดดัน

คว่ำบาตร

ประจาน

ขี้บไล้

การลงโทษทางสังคม

การลงโทษโดยสังคม (Social Sanction) หมายถึง ปฏิกริยาปฏิบัติทางสังคม เป็นมาตรการควบคุมทางสังคม ที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดโดยมีด้านลบและด้านบวก

การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ
(Negative Social Sanction)

เป็นการลงโทษ โดยการกีดกันและแสดงปฏิกริยาต่อต้านพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ทำให้บุคคลนั้นเกิดความอับอายขายหน้า

การลงโทษโดยสังคมเชิงบวก
(Positive Social Sanction)

เป็นการแสดงออกในเชิงสนับสนุนหรือให้รางวัลเป็นแรงจูงใจ เพื่อให้บุคคลในสังคมประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

การร้องเรียนการทุจริตต่อสำนักงาน ป.ป.ช.

ผู้ร้องเรียนหรือกล่าวหา
ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เสียหาย

วิธีการและสถานที่

1. ร้องเรียนด้วยวาจาต่อ จนท. ป.ป.ช. หรือทำเป็นหนังสือมายื่นหรือส่งไปที่ สำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง/ภาค/ประจำจังหวัด
2. ผ่าน www.nacc.go.th หรือสายด่วน 1205

รายละเอียดคำกล่าวหา

1. ชื่อและที่อยู่ผู้กล่าวหา
2. ชื่อหรือตำแหน่งผู้ถูกร้อง
3. ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์การกระทำผิดตามข้อกล่าวหา พร้อมพยานหลักฐาน หรือรายละเอียดการร่ำรวยผิดปกติ

การร้องเรียน การให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสว่ามีการทุจริต

ถ้าได้กระทำโดยสุจริต จะได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิด ทั้งทางแพ่งและทางอาญา

การร้องเรียนเท็จ

จำคุก ≤ 7 ปี ปรับ ≤ 1.4 แสนบาท หรือทั้งจำ/ปรับ

ตัวอย่างการเขียนคำร้องเรียนการทุจริต

เขียนที่.....

วันที่.....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....

หมายเลขโทรศัพท์.....ขอร้องเรียนว่า.....ชื่อ-นามสกุล หรือตำแหน่งผู้ถูกร้องเรียน.....

สังกัด.....กระทำความผิดโดยมีข้อกล่าวหา.....ทุจริตต่อหน้าที่, ร่ำรวยผิดปกติ,.....

หรืออื่น ๆ (ข้อกฎหมาย).....โดยมีพฤติการณ์การกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา.....

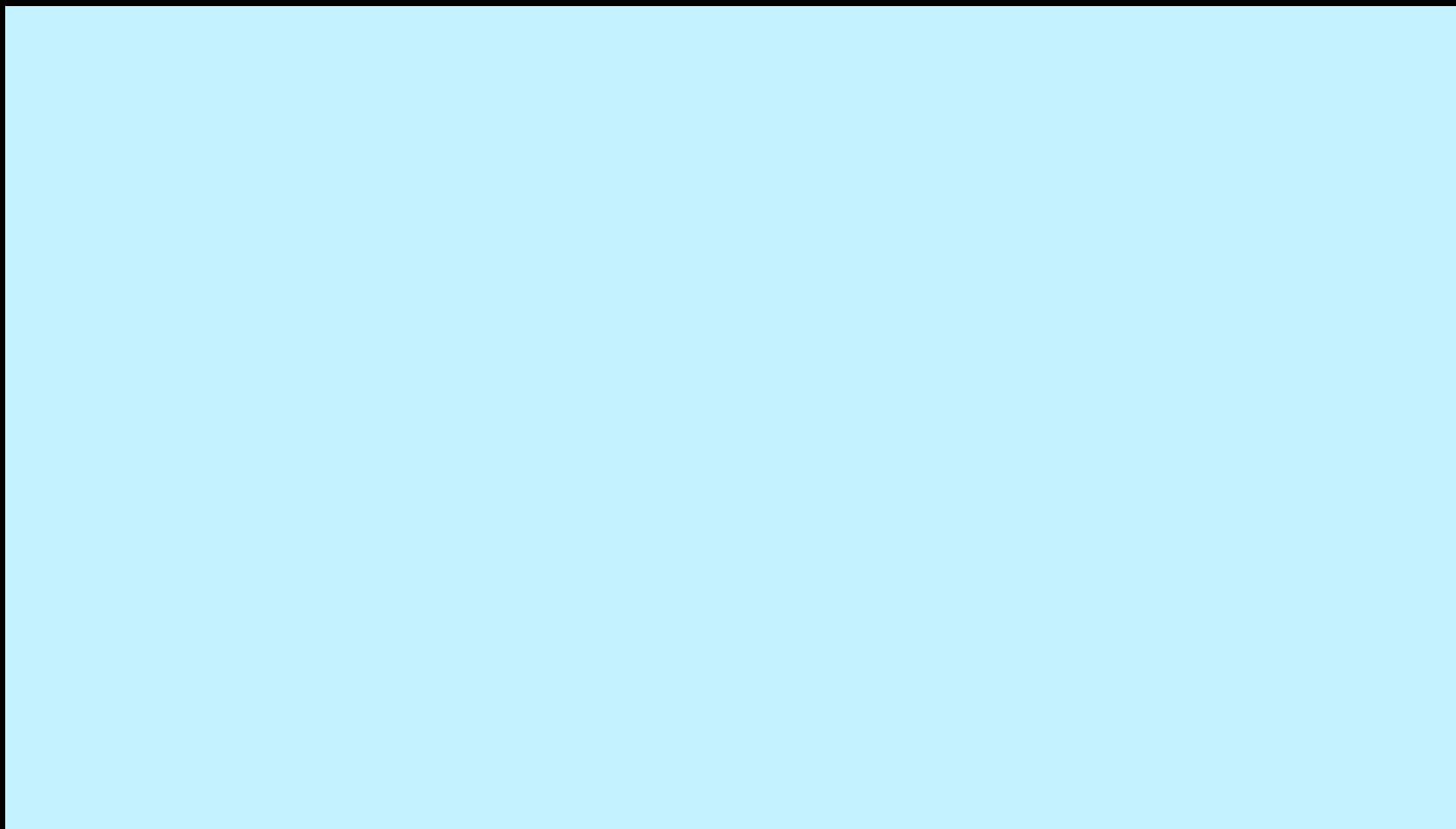
รายละเอียดการกระทำความผิด (ใคร,ทำอะไร,ที่ไหน,เมื่อไหร่,อย่างไร).....

และมีพยานหลักฐาน.....พยานบุคคล, พยานเอกสาร, อิเล็กทรอนิกส์.....

เรื่องกล่าวหาเรื่องนี้.....เคยมีการร้องเรียนต่อหน่วยงานใดหรือฟ้องเป็นคดีอาญาต่อศาลใดหรือไม่ (หากมีโปรดระบุ และผลเป็นประการใด).....

ลงชื่อ.....ผู้กล่าวหาร้องเรียน

คำแนะนำในการเขียนข้อร้องเรียน

การคุ้มครองช่วยเหลือพยาน

ผู้ที่ได้รับการคุ้มครองพยาน หมายถึง บุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้คุ้มครองช่วยเหลือหรือกันไว้เป็นพยาน ซึ่งได้แก่ ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้แจ้งเบาะแส หรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การจัดให้มีการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน

1. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน และได้รับความยินยอมในการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน
2. มีการร้องขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้จัดให้มีการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน

มาตรการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน

มาตรการทั่วไป		มาตรการพิเศษ	
การรักษา คุ้มครอง ตรวจสอบ ความปลอดภัย		ย้ายที่อยู่ เปลี่ยนชื่อ-สกุล หลักฐานทางการทะเบียน	
จัดให้อยู่หรือพักอาศัย ในสถานที่ที่กำหนด		จ่ายค่าดำรงชีพ จัดหาอาชีพ ให้การศึกษา	
ปกปิดข้อมูลที่สามารถระบุตัวพยานได้		จัดเจ้าหน้าที่คุ้มครอง ความปลอดภัย	

การกันบุคคลไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี

การคุ้มครองช่วยเหลือเจ้าพนักงานของรัฐ

เจ้าพนักงานของรัฐ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำ
ความผิด เพราะถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ

- ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้ง หรือ
- ให้ผู้บังคับบัญชา**ทบทวนคำสั่ง** หรือ
- ให้ผู้บังคับบัญชายืนยันคำสั่ง หรือ
- แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึงเบาะแส ข้อมูล
ข้อเท็จจริง ภายใน 30 วัน นับแต่วันกระทำการนั้น

เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

การคุ้มครองเจ้าพนักงานของรัฐที่กล่าวหา ให้ถ้อยคำ
หรือแจ้งเบาะแสการทุจริต

- หากร้องขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าหากปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดเดิม อาจถูกกลั่นแกล้ง ไม่ได้รับความเป็นธรรม
- หากมีเหตุผลสมควรให้เสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อสั่งให้คุ้มครอง และอาจเสนอให้มีการเพิ่มตำแหน่งในหน่วยงานรัฐอื่น เพื่อให้บุคคลนั้นไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐอื่น

การจ่ายเงินรางวัล ในคดีร่ำรวยผิดปกติ

ผู้ที่ซื้อของ แฉเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สิน
หรือหนี้สิน ของผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกตรวจสอบในคดีร่ำรวยผิดปกติ

จนทำให้ทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติตกเป็นของแผ่นดินโดยคำสั่งถึงที่สุดของศาล

จะได้รับเงินรางวัลจากกองทุน ป.ป.ช. ในอัตราไม่เกินร้อยละ 15
ของมูลค่าทรัพย์สินที่ได้นำส่งกระทรวงการคลัง แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท

เฉพาะในส่วนของทรัพย์สินที่ได้ซื้อหรือให้ข้อมูล ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตรวจสอบก่อนแล้ว

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

สำนักงาน ป.ป.ช.

STRONG : จิตพอเพียง
ด้านทฤษฎี

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

มุ่งเน้น**ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม**ของคนในสังคม

โดยการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
มาใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อก้าวสู่สังคม

แห่งความเอื้ออาทร และไม่ทนต่อการทุจริต

ตามแนวทางของโมเดล STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

สร้างพลเมืองที่ดี

ด้วย 3 คำ

จิต**พอเพียง**ด้าน**ทุจริต**

ANTI-CORRUPTION WITH

SUFFICIENT MINDSET

TO CREATE A GOOD

CITIZEN

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

การประยุกต์หลักความพอเพียง
ด้วยโมเดล

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

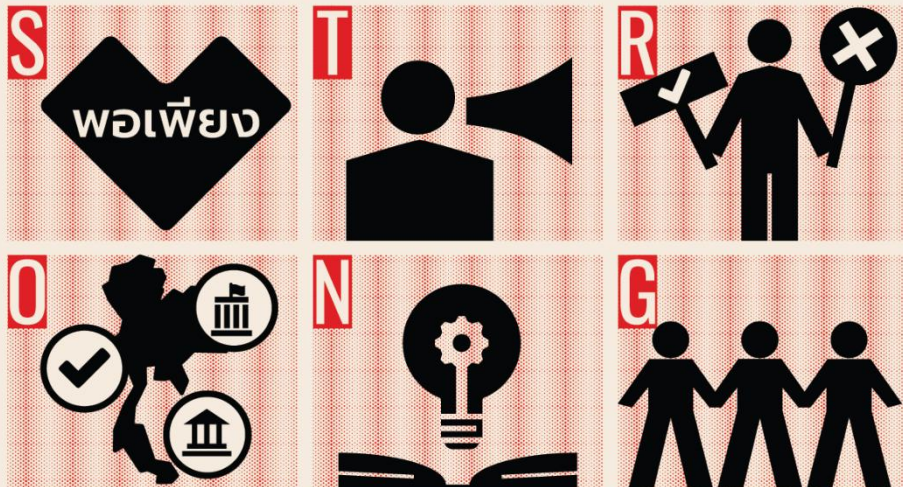
พัฒนาโดย

รศ.ดร.มาณี ไชยธีรานุวัณศิริ, 2562

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

“หากเรา **STRONG**
สังคมก็ปราศจากความทุจริต”

IF WE ARE STRONG, THE SOCIETY WILL BE FREE FROM CORRUPTION

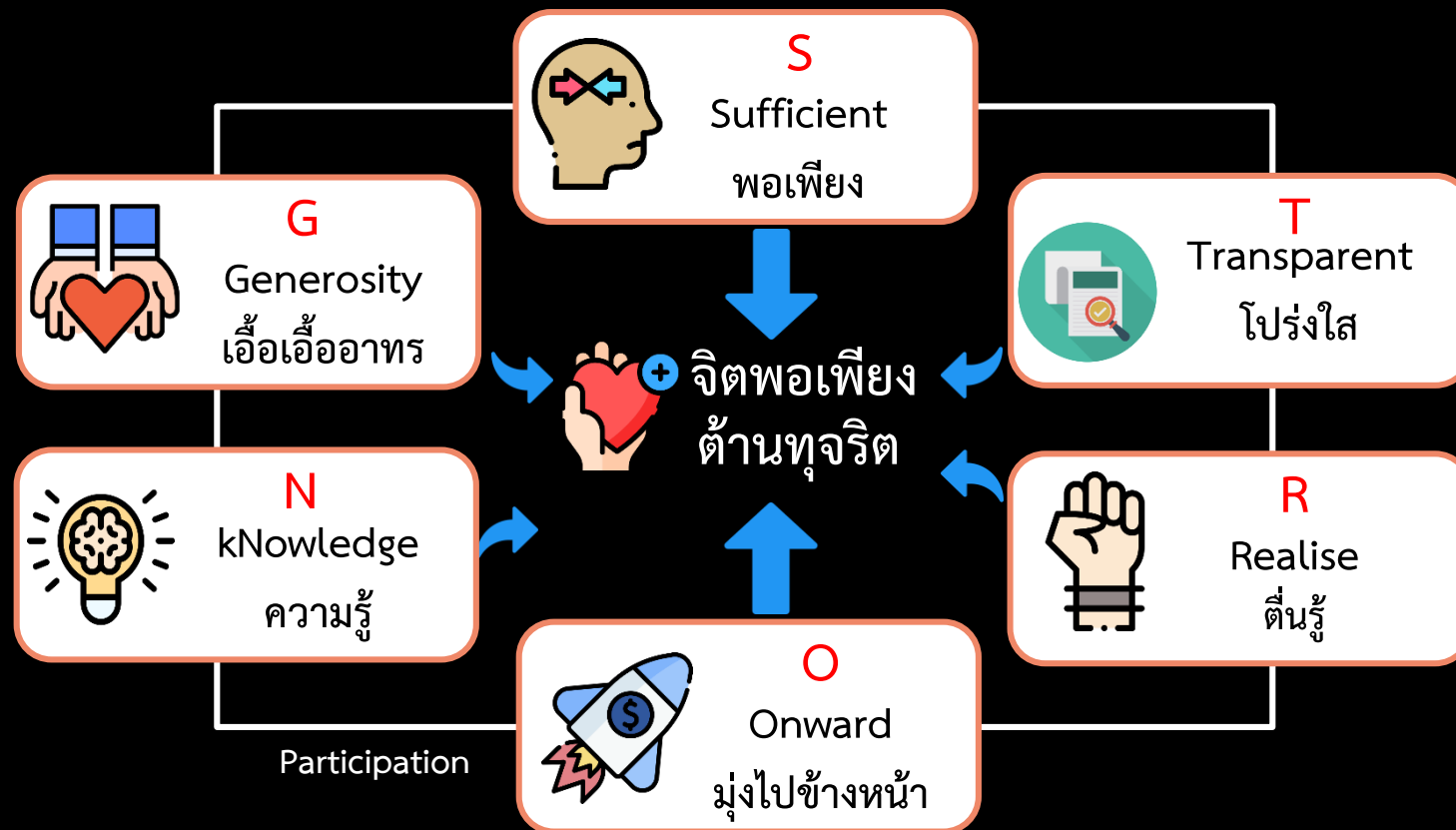
สร้างพลเมืองที่ดี
ด้วย 3 คำ

จิตพอเพียงต้านทุจริต

ANTI-CORRUPTION WITH
SUFFICIENT MINDSET

TO CREATE A GOOD
CITIZEN

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

STRONG

GENEROSITY : ความเอื้ออาทร

ร่วมพัฒนาให้เกิดความเอื้ออาทรต่อกัน
บนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง

KNOWLEDGE : ความรู้

แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง
เพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์
การทุจริต

ONWARD : มุ่งไปข้างหน้า

มุ่งพัฒนาให้เกิดความเจริญ
โดยการต่อสู้กับการทุจริตอย่างไม่ย่อท้อ

SUFFICIENT : พอเพียง

หลักความพอเพียงโดยบุคคลสามารถ
แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและ
ผลประโยชน์ส่วนรวมอย่างเป็นอัตโนมัติ

TRANSPARENT : โปร่งใส

บุคคลและหน่วยงานปฏิบัติงานบน
ฐานของความโปร่งใส

REALISE : ตื่นรู้

รู้และพร้อมลงมือป้องกันทุจริต

พัฒนาโดย

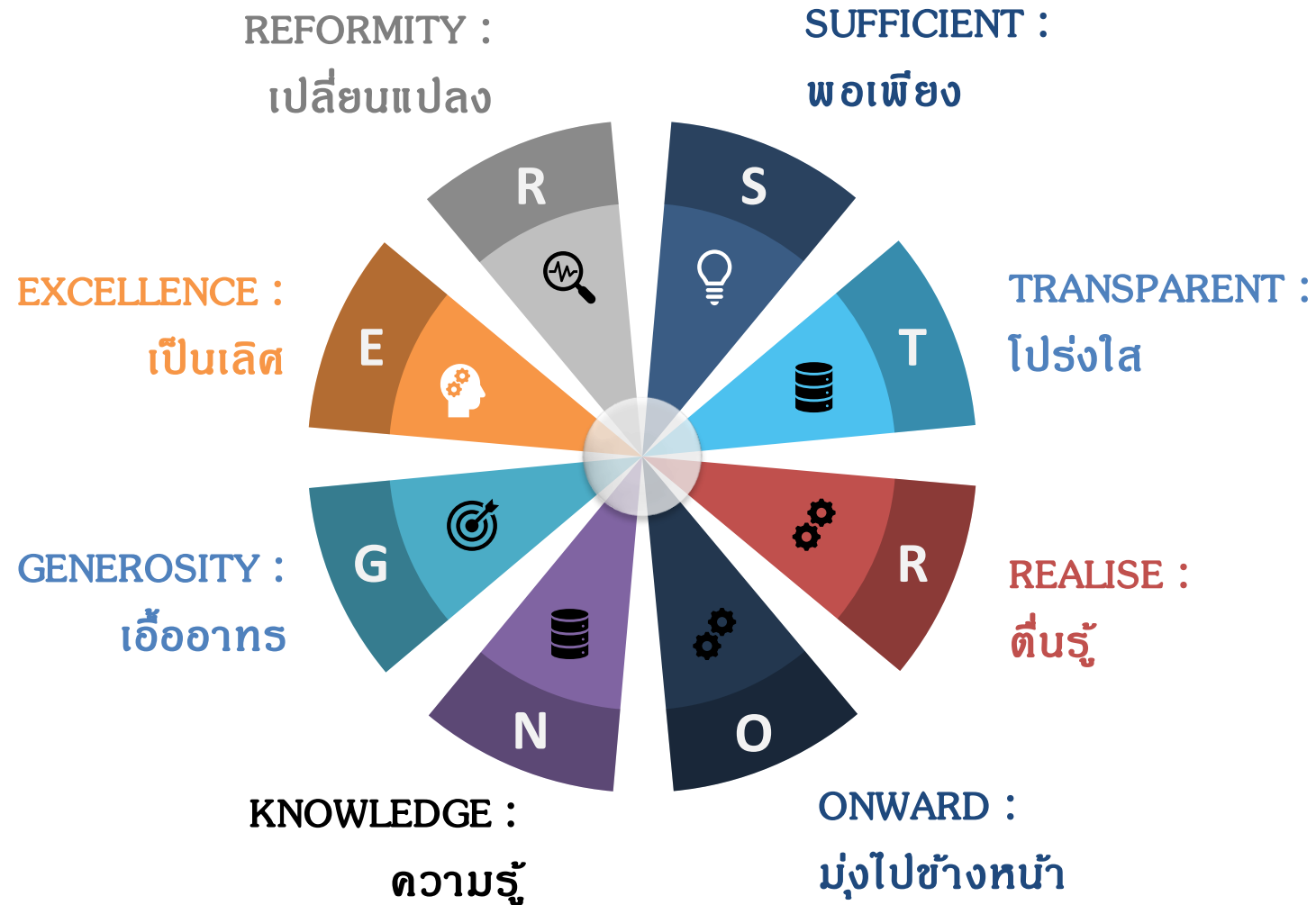
รศ. ดร.มานี ไชยธีรานุวัณศิริ, 2562

การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล

STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต

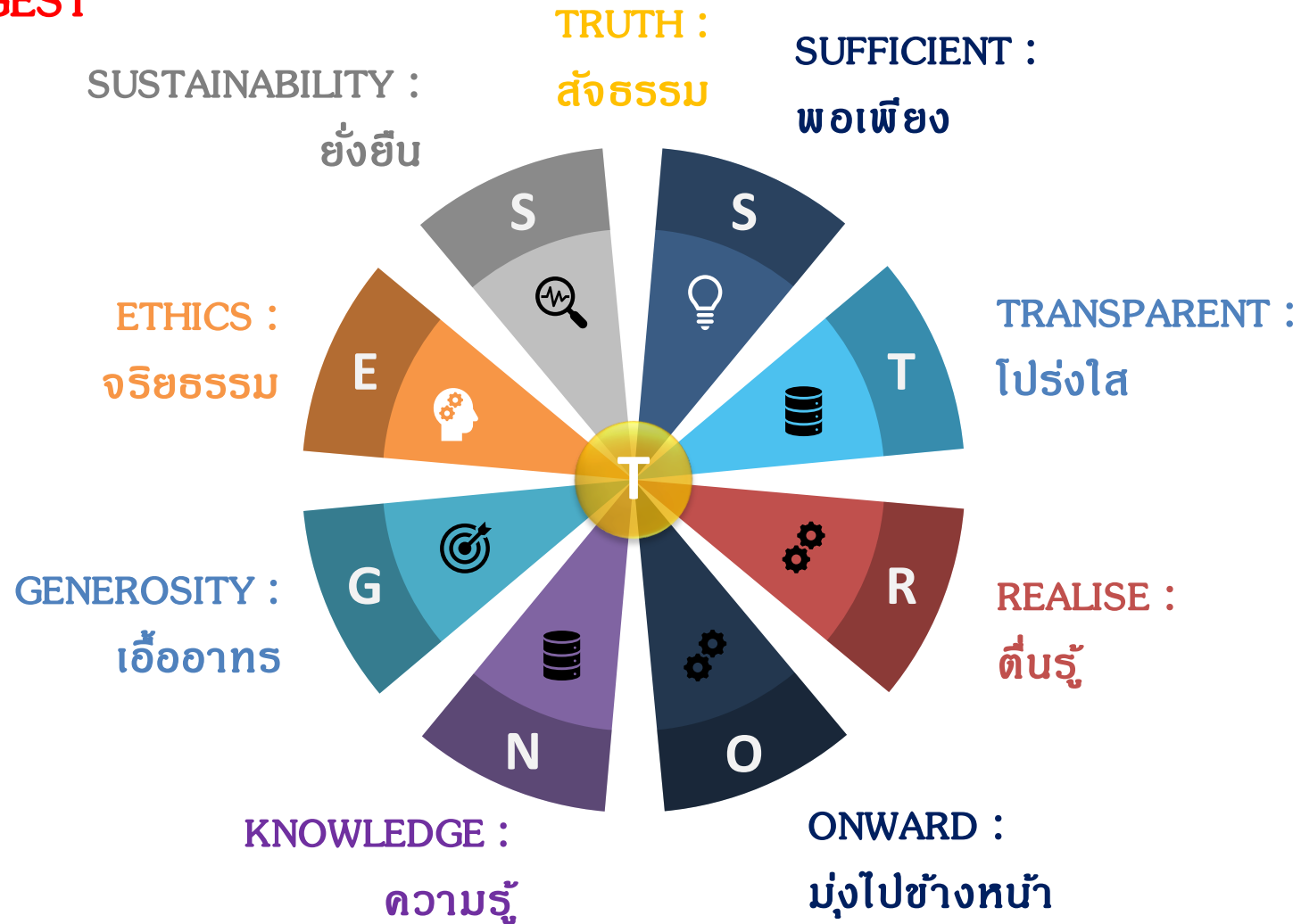
STRONG : จิตพอเพียงด้านทฤษฎี

STRONGER

STRONG : จิตพอเพียงด้านทฤษฎี

STRONGEST

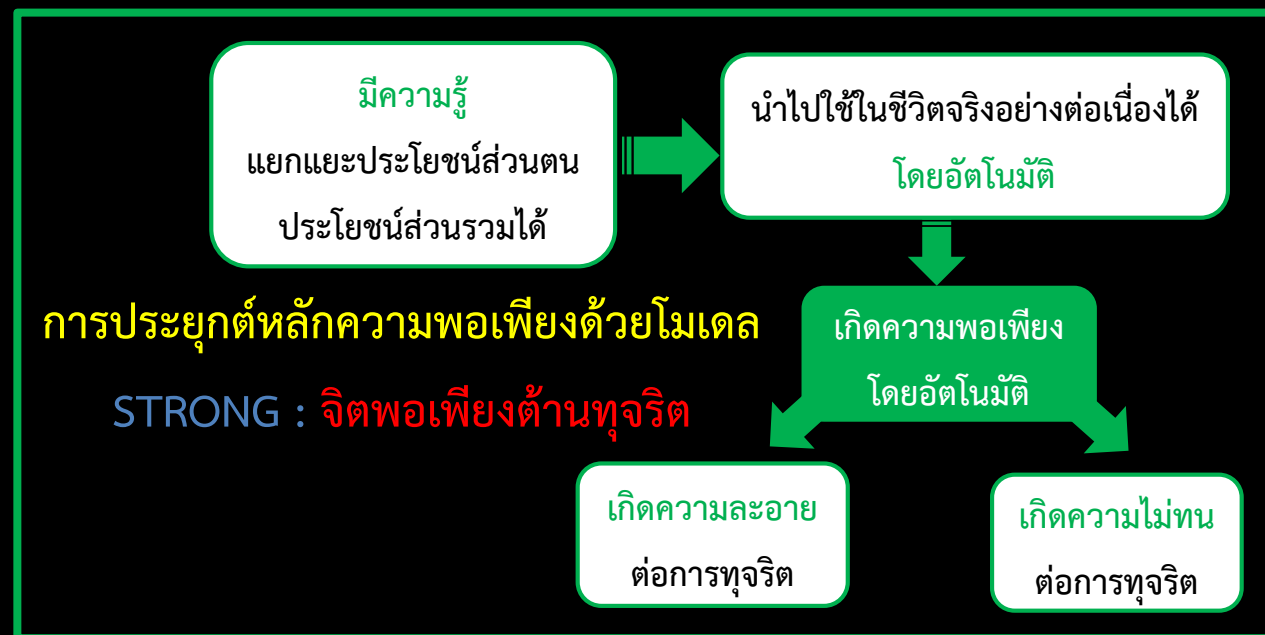

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจจริต

(1) พอเพียง (Sufficient: S)

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมมีระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและเป็นอัตโนมัติ จะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบน

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

(2) โปร่งใส (Transparent: T)

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

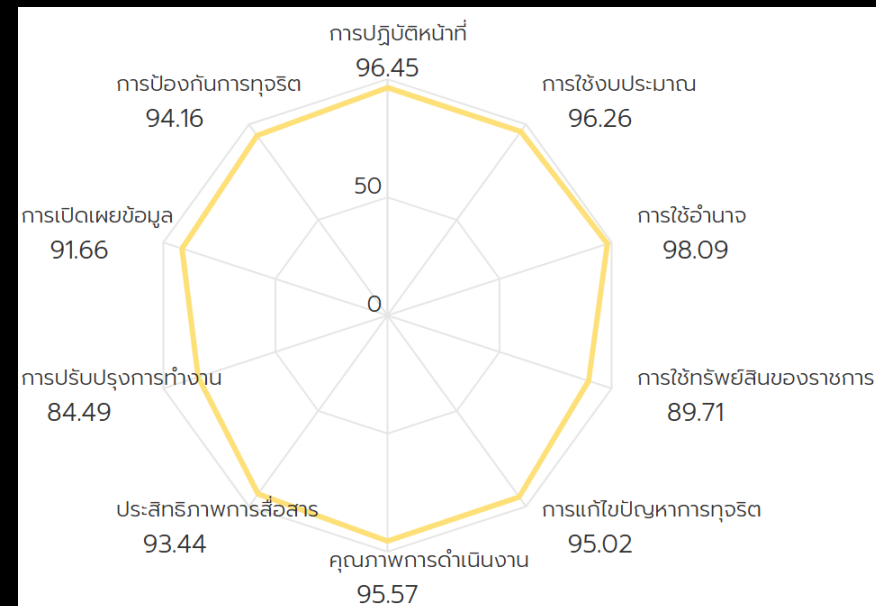
กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ
และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

คะแนนภาพรวมระดับประเทศ

ปี พ.ศ. 2567

93.05 คะแนน

T

Transparent

โปร่งใส

บุคคลและหน่วยงาน
ปฏิบัติงานบนฐาน
ของความโปร่งใส

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

(3) ตื่นรู้ (Realize: R)

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก คือ การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

รู้และพร้อมลงมือ
ป้องกันทุจริต

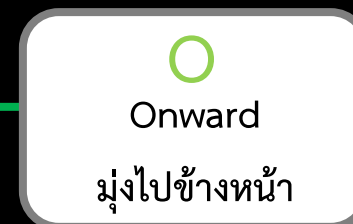
R
Realise
ตื่นรู้

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

(4) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษี
ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม
ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มี
ความเสี่ยงในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ
หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

เริ่มจากสิ่งรอบตัว
สิ่งที่ทำได้ และควรทำให้ดียิ่งขึ้น
และเริ่มต้นทำเดี๋ยวนี้ Just do it!!

พัฒนาให้เกิดความเจริญ
โดยการต่อสู้กับการทุจริตอย่างไม่ย่อท้อ

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

(5) ความรู้ (Knowledge: N)

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

- (1) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีตแบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
- (2) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ
- (3) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ
- (4) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง
- (5) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

(6) เอื้ออาทร (Generosity: G)

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทน
หรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก คือ กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล
ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วม
พัฒนาชุมชน

ร่วมพัฒนาให้เกิดความเอื้ออาทร
ต่อกันบนพื้นฐานของจริยธรรม
และจิตพอเพียง

G

Generosity

เอื้ออาทร

“... เอื้ออาทร ไม่ใช่ อุปถัมภ์...”

“... เอื้ออาทรคือการให้บนพื้นฐานของมนุษยธรรม...”

“...แต่อุปถัมภ์ คือการเลือกช่วยเหลือกัน
โดยไม่สนใจจริยธรรมและกฎหมาย
เพื่อให้ได้ผลประโยชน์ที่ต้องการ...”

“...สร้างสังคมที่น่าอยู่ ด้วยการเอื้ออาทร...”

มุ่งสู่คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรม เอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริตประพฤตินิยมชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

พลเมืองและความรับผิดชอบ
ต่อสังคม

พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

มุ่งเน้นให้คนในสังคม ตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นพลเมือง
และมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา
ของสังคม เพื่อขับเคลื่อนสู่สังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

หน้าที่ของรัฐและพลเมืองตามรัฐธรรมนูญ

1. บุคคลมีหน้าที่ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

2. รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

3. รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

หน้าที่ของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญ

หน้าที่ของปวงชนชาวไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
มาตรา 50 บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1 พักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2 ป้องกันประเทศ พักษ์รักษาเกียรติภูมิ ผลประโยชน์ของชาติ และสาธารณสมบัติของแผ่นดิน รวมทั้งให้ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3 ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

4

เข้ารับการศึกษาระดับภาคบังคับ

5 รับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ

6

เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นและไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม

ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

7

8

ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

9

เสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ

หน้าที่ของปวงชนชาวไทย

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

10

ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริต และประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

STOP CORRUPTION

พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

“ราษฎร”
(Subject)

“ประชาชน”
(People)

“พลเมือง”
(Citizen)

พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

“ราษฎร”
(Subject)

ผู้ที่ยังต้องรอการฟังฟังจากบุคคลอื่น เป็นภาระให้กับคนอื่น
พฤติกรรมในการแสดงออกของราษฎร
จึงแสดงออกในเชิงรับที่ขาดศักยภาพ
และโอกาสในการพัฒนาตัวเอง และผู้เป็นราษฎร
มีน้อยของคนที่ไม่เสียเปรียบหรือคนที่ด้อยกว่าอยู่ด้วย

พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

“ประชาชน”
(People)

คนที่อยู่ใต้อำนาจ เป็นผู้รับคำสั่งและทำตามคำสั่ง
เป็นผู้ดู และจะมองที่ผลประโยชน์ของตนเองอย่างเดียว
และถ้าต้องเสียประโยชน์ก็จะไม่ยอมเสียสละ
หรือไม่มีส่วนช่วยในการแก้ปัญหา
ซึ่งถือว่ามีความจำนวนมากในสังคม

พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

“พลเมือง”
(Citizen)

ผู้ที่เป็นกำลัง พลังของบ้านเมือง

รวมทั้งมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตัวเอง และสังคม

ซื่อสัตย์ เสียสละ มีเหตุผล มีประโยชน์ต่อส่วนรวม

และเป็นส่วนช่วยให้สังคมและประเทศชาติมีความเจริญ

พล + เมือง

พล = กำลัง

เมือง = บ้านเมือง ประเทศ ชาติ

พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

ความเป็นพลเมือง (Citizenship)

การเป็นสมาชิกของสังคมที่มี**อิสรภาพ** **ควบคู่กับ** **ความรับผิดชอบ**
และ**มีสิทธิเสรีภาพ** **ควบคู่กับหน้าที่** โดยมีความสามารถในการยอมรับ
ความแตกต่าง และเคารพกติกาในการอยู่ร่วมกัน พร้อมทั้งมีส่วนร่วม
ต่อความเป็นไปและการแก้ปัญหาของสังคมของตนเอง

คุณลักษณะของความเข้มแข็งเมือง

มีอิสรภาพ พึ่งพาตนเองได้

เคารพสิทธิผู้อื่น

ยอมรับความแตกต่าง

เข้าใจระบอบประชาธิปไตย

และการมีส่วนร่วม

เห็นคุณค่าเทียมกัน

รับผิดชอบต่อสังคม

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

มีอิสรภาพพึ่งพาตนเองได้

ระบอบประชาธิปไตยจึงทำให้เกิดหลักสิทธิเสรีภาพ และทำให้ประชาชนมีอิสรภาพ
คือเป็นเจ้าของชีวิตตนเอง “พลเมือง” ในระบอบประชาธิปไตย จึงเป็นผู้ที่รับผิดชอบ
ตนเองและพึ่งตนเองได้ ไม่ยอมตนอยู่ภายใต้อิทธิพล อำนาจ หรือภายใต้
“ระบบอุปถัมภ์” ของผู้ใด

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

เคารพสิทธิผู้อื่น

ทุกคนจึงมีสิทธิเสรีภาพ แต่ถ้าทุกคนใช้สิทธิเสรีภาพ โดยไม่คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ
ของผู้อื่น ย่อมจะทำให้เกิดการใช้สิทธิเสรีภาพที่กระทบกระทั่งกันจนกระทั่ง
ไม่อาจที่จะอยู่ร่วมกันต่อไปได้ ดังนั้น “พลเมือง” ต้อง**เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น** และ
จะต้อง**ไม่ใช้สิทธิเสรีภาพของตนไป ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น**

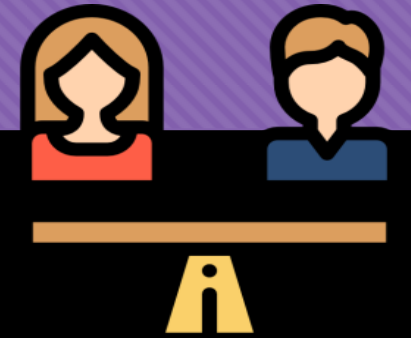
คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

ยอมรับความแตกต่าง

ยอมรับ และเคารพ ความแตกต่างของกันและกัน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้
ถึงแม้จะแตกต่างกัน และจะต้องไม่มีการใช้ความรุนแรงต่อผู้ที่เห็นแตกต่างไปจากตนเอง
ถึงแม้จะไม่เห็นด้วย แต่จะต้องยอมรับว่า **คนอื่นมีสิทธิที่จะแตกต่าง**
หรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากเราได้

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

เห็นคนเท่าเทียมกัน

ต้องเคารพหลักความเสมอภาค และจะต้องเห็นคนเท่าเทียมกัน คือ
เห็นคนเป็นแนวนราบ (horizontal) เห็นตนเองเท่าเทียมกับคนอื่น และเห็นคนอื่นเท่าเทียม
กับตน ไม่ว่าจะยากดีมีจน **ทุกคนล้วนมีศักดิ์ศรีของความเป็นเจ้าของประเทศอย่างเสมอกัน**

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

รับผิดชอบต่อสังคม

ต้องรับผิดชอบต่อสังคม และมองตนเองเชื่อมโยงกับสังคม เห็นตนเองเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่ตนเอง เริ่มต้นที่ตนเอง คือร่วมแก้ปัญหาด้วยการไม่ก่อปัญหา และลงมือทำด้วยตนเอง ไม่ใช่เอาแต่เรียกร้องคนอื่น หรือเรียกร้องแต่รัฐบาลให้แก้ปัญหา แล้วตนเองก็ก่อปัญหานั้นต่อไป

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

เข้าใจระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วม

เข้าใจหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของพลเมือง ถ้ามีความขัดแย้งก็เคารพกติกา และใช้วิถีทาง
ประชาธิปไตยในการแก้ปัญหา โดยไม่ใช้กำลังหรือความรุนแรง

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

รับผิดชอบต่อหน้าที่

เคารพสิทธิของคนอื่น

มีจิตสาธารณะ

องค์ประกอบของความเป็นพลเมือง

เกิดค่านิยม คุณค่า → ความรู้ → พฤติกรรม

สรุปพลเมืองดี 3 ข้อ

1. รับผิดชอบต่อหน้าที่

หน้าที่ต่อตนเอง ปฏิบัติหน้าที่การงานของตนเองให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทันท่วงทีตรงเวลา หมั่นฝึกหาความรู้และฝึกฝนตนเองให้มีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต ยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ไม่ปิดความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองให้แก่คนอื่น ไตร่ตรองให้รอบคอบว่าสิ่งที่ทำลงไปนั้นจะเกิดผลเสียหายขึ้นหรือไม่ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ทำให้เกิดผลดี และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

หน้าที่ต่อส่วนรวม เคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้เป็นอย่างดี การเสียภาษี นี่ก็ถึงประโยชน์ส่วนรวมให้มากกว่าประโยชน์ส่วนตน

2. เคารพสิทธิของคนอื่น

ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น เช่น การแสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สิทธิในร่างกาย ทรัพย์สิน

3. มีจิตสาธารณะ

กล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เช่น ปัญหาของชุมชน สิ่งแวดล้อม หรือในประเด็นสาธารณะ กล้าคัดค้านหากมีความไม่ถูกต้องเกิดขึ้น เช่น มีกฏทุจริตซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง การโกง การทุจริตคอร์รัปชัน ทำหน้าที่ติดตามและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและนักการเมืองทุกระดับ รวมทั้งเข้าร่วมการต่อสู้เรียกร้องความถูกต้องเป็นธรรมจากรัฐเพื่อประโยชน์ของคนส่วนใหญ่

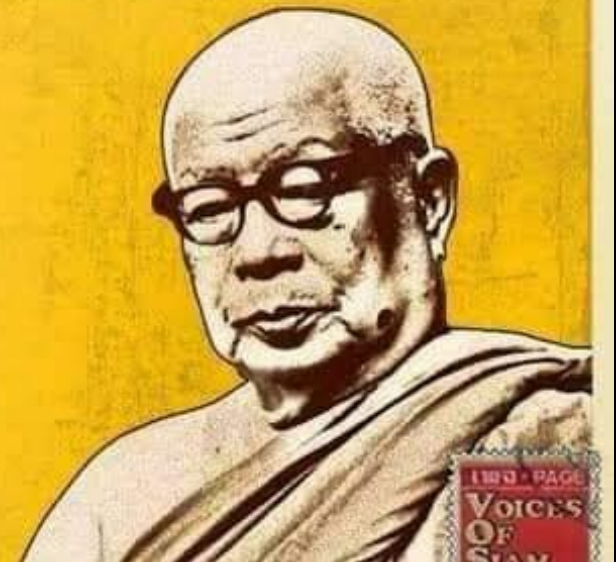
คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

เข้าใจระบอบ
ประชาธิปไตยและ
การมีส่วนร่วม

“ประชาธิปไตย คือ
ประโยชน์ ของประชาชนเป็นใหญ่
ไม่ใช่ประชาชนเป็นใหญ่”

ต้องให้ประชาชนได้รับประโยชน์เต็ม อย่างนั้นจึงจะเป็นประชาธิปไตย
ไอ้ประชาชนเป็นใหญ่นั้นมันไม่แน่ ประชาชนบ้ายอกก็ได้
ถ้าประชาชนเห็นแก่ตัวแล้วฉวยหายหมด

พุทธทาส

THE PAGE
VOICES
OF
SIAM

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

นายลี เซียนลุง นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์
เข้าคิวซื้อไก่ทอดเหมือนประชาชน
ธรรมดา นานกว่า 30 นาที และเขามัก
ปรากฏตัวอย่างเรียบง่ายในกิจการงาน
สาธารณะของประเทศ โดยไม่ถือตัวเอง
ว่าเป็นนายกรัฐมนตรีมีตำแหน่งใหญ่โต

มีอำนาจ ไม่ได้แปลว่า "มีสิทธิพิเศษ"

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

David Clark

รัฐมนตรีสาธารณสุขนิวซีแลนด์

| **ลาออก** today

เพราะละเมิดกฎหมายล็อกดาวน์
แอบไปที่จักรยานและเที่ยวทะเล

Pilar Mazzetti

รัฐมนตรีสาธารณสุขเปรู

| **ลาออก** today

เพราะใช้อำนาจลิดคิวฉีดวัคซีน
ให้อดีตประธานาธิบดีก่อน

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

Ernesto Araujo
รัฐมนตรีต่างประเทศบราซิล

| **ลาออก** today

เพราะล้มเหลวทางการทูต
ทำให้ไม่ได้วัคซีน

Samir Mobeideen
รัฐมนตรีมหาดไทยจอร์แดน

| **ลาออก** today

เพราะละเมิดกฎล็อกดาวน์
รวมกลุ่มจัดปาร์ตี้

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

รัฐมนตรีเศรษฐกิจญี่ปุ่นลาออก
เช่นปมมอบเงิน-ดอกไม้
ช่วยงานศพครอบครัว
ในพื้นที่หาเสียง

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

รัฐมนตรียุติธรรมญี่ปุ่นลาออก
ฐานแจกซองชาวบ้าน

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

สปิริตนักการเมืองญี่ปุ่น
ที่ไม่มีชาติอื่นเสมอเหมือน

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

บอจบ คนไม่จบ
ช่วยกันเก็บขยะ

บอจบ คนไม่จบ
ช่วยกันเก็บขยะ

Q & A

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

361 ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0 2528 4800 สายด่วน ป.ป.ช. 1205 โทรสาร 0 2528 4913

www.nacc.go.th